12 OLDAL * ARA 1½ DINAR

Poštarina plaćena u gotovom

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam. Szubotica, 1927. PÉNTEK, december 30. 359. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—19, 8—52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

A százéves Matica

Őfelsége képviselőjének, Pavle hercegnek jelenlétében nyilt meg Noviszadon a fényes ünnepségek sorozata a Szrpszka Matica centennáriuma alkalmából. A »jugoszláv Athén« díszbeöltözötten várta királyát, aki atyai együttérzéssel kiséri hü népei minden léptét örömben és bajban egyaránt. Tavaly Szombor város látta vendégül Őfelségét, aki az árvizterületre sietett, hogy az elemi csapás áldozatainak magas érdeklődésének és támogatásának vigasztalását árassza. Most Noviszadra készült a Felséges Ur, hogy gyönyörködjék azokban az örömtüzekben, amelyek a vajdasági szerb kulturális élet erős várának bástyáin gyulladnak ki, de szándékát az utolsó pillanatban felmerült akadály meghiusitotta. Azonban az elmaradt királylátogatás is módot nyujtott a Vajdaságnak arra, hogy az uralkodó iránt érzett hódoló szeretetét a fogadtatás előkészületei alakjában impozánsul kifejezésre juttassa.

Maga a centennárium nagyszabásu megünneplése a vajdasági szerb népnek abból a mélységes ragaszkodásából fakadt, amellyel az ellentéteket feloldó, a gyülölség szakadékait áthidaló, a nemzeti fejlődést az egyetemes emberi érdekekkel összebékitő kulturát magához öleli. Mert a kegyelet az elődök iránt, akik az osztrák-magyar monarchia hirhedt Metternich-korszakában az abszolutizmus farkasvermein át hordozták körül a szerb szellemi élet fáklyáját, nem elvont hazafias felbuzdulás, nem futkosás testetlen jelszavak után, hanem a szó legnemesebb értelmében vett nacionalizmus, amely legfőbb hivatását a felvilágosodás terjesztésében, a tudomány, irodalom és müvészet előbbrevitelében látja.

A Szrpszka Matica száz év óta fókusza a vajdasági szerb közmüvelődésnek, de müködési körébe bevonta a szerbséggel testvéri sorsközösségben élő magyarság irodalmának átültetését is. Zmai Jován Jovánovics a Matica égisze alatt suhogtatta meg forditásaival Petőfi, Arany és Madách géniuszának szárnyait s egyengette a megértés utját a történelmi mult közös emlékeivel összefüzött két nép között.

A nemzetközi értékek kincstárát gyarapitja minden olyan nemzeti intézmény, amely a faji öntudatot és népi szolidaritást a gondolkozás magasrendü szempontjainak kitüzésével mozditja elő és a tudás érczénél maradandóbb pilléreivel támasztja alá. A Szrpszka Matica ebbe a kategóriába tartozik és ezért a saját népe etnikai határain tul is tisztelet és megbecsülés köszönti pályájának jubiláris mérföldkövénél.

A magyar kisebbség a testvéri rokonszenv melegével vesz részt a vajdasági szerbség ünnepében, amely a nemzeti lelkesedést a kultura dicsőitésévé magasztalja föl. Ami baj, sérelem és keserüség a kisebbségi élet tehertétele, nagyrészt a napi politika predomináló hatásából származik. A kultura egyetemes célokat érlelő napfényében felüdül a népek mentalitása és megtisztul a bizalmatlanság és gyanakvás baktériumaitól, amelyek roncsoló erejét a legközvetlenebbül a nemzeti kisebbségek sinylik meg.

A Szrpszka Matica messze világitó példája az intenziv kulturális munka és a faji hüség harmóniájának s eszményeiből, amelyek apotheózisa a noviszadi centennárium, az a tanitás sugárzik a nemzetiségekre, hogy minden törekvésüket a közmüvelődés mezejére koncentrálják, mert itt teremnek a béke, a megnyugvás és a teljes jogegyenlőségbe simuló összhang kalászai. Csak tömegeik kulturális megszervezettsége adhat sulyt a politikusoknak, akik a parlamentben és az önkormányzati testületekben harcolnak a jog, törvény és igazság uralmáért. Csak a Maticák lehetnek kiröpitő fészkei a Miletics Szvetozároknak, Tómics Jásáknak és Polit Mihályoknak, a kiknek, mint a nemzetiségi küzdelem nagyszerü vezéreinek, emléke előtt a Vajdaság magyar népe is meghajtja zászlaját, amikor őszinte szivvel csatlakozik a Szrpszka Matica jubileumának megünnepléséhez.

Január közepén indulnak meg a francia-olasz diplomáciai tárgyalások

Mussolini messzemenő engedményekre hajlandó minden kérdésben

Párisból jelentik: A *Petit Parisien* értesülése szerint

Páris és Róma között január közepén indulnak meg a tervbe vett diplomáciai tárgyalások.

A Rómából érkező legujabb hirek — a lap szerint — azt bizonyitják, hogy az olasz-francia viszony az utóbbi hónapokban jelentősen javult. Az olasz-francia közeledés hivei őszintén óhajtják, hogy ezt a pillanatnyi kedvező helyzetet mindkét részről ki is használják. A tárgyalásokat nagymértékben megkönnyiti — irja a Petit Parisien — az a körülmény is, hogy, mint legutóbb megállapitást nyert,

Mussolini sohasem tette magáévá a fasiszta sajtó által felállitott tulzott követeléseket.

Az olasz miniszterelnök teljesen tisztában van a tangeri kérdés, a szíriai mandátum, a kivándorlás, valamint a balkáni és a középtengeri kérdés nemzetközi jelentőségével és

mindezekben a kérdésekben Mussolini hajlandó a legmesszebbmenő engedményekre.

Az előjelek szerint Mussolini csak a tuniszi olasz telepesek és a déllybiai határ kérdésében fog intransigens magatartást tanusitani és előreláthatólag különböző intézkedéseket fog a francia kormánytól követelni a fasisztaellenes olaszok propagandájának meggátlására, amit Franciaország a menedékjog teljes tiszteletbentartása mellett is megadhat.

Kiélesedtek az ellentétek a demokraták és muzulmánok között

A pénzügyi bizottság elfogadta a vallásügyi költségvetést

Beogradból jelentik: A karácsonyi ünnepek elmultával a politikai élet némileg megélénkült. A bizottságok közül a pénzügyi bizottság tartott ülést. A kormány néhány tagja Noviszadon volt és igy miniszter tanácsot nem tartottak. A miniszterközi pénzügyi-gazdasági bizottság csütörtök délután ülést tartott, amelyen gazdasági kérdésekről tárgyaltak.

Az általános politikai helyzet továbbra is változatlan. Ujabb kombinációk nem merültek fel. Nagy érdeklődéssel néznek a demokrata párt küszöbön álló kongresszusa elé, amelynek országos politikai szempontból igen nagy jelentősége van. A demokrata pártban csütörtökön sokat beszéltek a szarajevói tartománygyülésről, ahol *a muzulmánok, akik eddig a demokraták szövetségesei voltak, a Radics-párttal együtt megbuktatták Grgicset, a tartománygyülés demokrata elnökét.* Az elnöket a tartományi választmányi elnök díjazásának megállapitása kérdésében szavazták le. A szavazásban a radikálisok nem vettek részt. A muzulmánok magatartása a demokrata pártban kinos feltünést keltett, annál is inkább, mert ezzel még *élesebbek lettek a demokraták és muzulmánok között fennálló ellentétek.*

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság csütörtökön délután ülést tartott, amelynek napirendjén a vallásügyi miniszterium költségvetése szerepelt.

Pribicsevics Szvetozár támadta a pravoszláv klerikálizmust, amelyet a vallásügyi miniszterium rendszeresiteni kiván. Ellenzi a pravoszláv klerikálizmust épugy, mint a katholikust és sürgeti a Vatikánnal való megegyezést. A kormány iránt bizalmatlan és a költségvetést nem fogadja el.

Radics Pavle a nazarénusokról beszélt és kérte, hogy a nazarénusokkal enyhébben bánjanak. Felszólitotta a vallásügyi minisztert, hogy eszközölje ki a hadügyminisztertől, hogy ezeknek az ideális embereknek olyan beosztást adjanak a hadseregben, amely nem ellenkezik vallási meggyőződésükkel.

Lázics Voja földmüvespárti rendkivül éles hangon támadta a papságot, majd *Drlievics* Szekula Radics-párti beszélt és kifogásolta, hogy a katholikus egyház minimális támogatást kap és mindent a pravoszlávoknak adnak. *Obradovics* vallásügyi miniszter válasza után a bizottság elfogadta a költségvetést.

Redukálni akarják a költségvetési kiadásokat

A pénzügyi bizottság radikális tagjai között erős mozgalom indult meg az 1928—29. évi költségvetés kiadási tételeinek redukálása érdekében. A radikális bizottsági tagok különösen a költségvetés 290 milliós deficitiét tartják aggodalmasnak és azt követelik, hogy ezt a hiányt a költségvetés kiadástételeinek redukálásával el kell tüntetni. Ezzel a redukciós-tervvel azonban energikusan szembehelyezkedtek a kormány tagjai, akiknek véleménye szerint tárcáik költségvetését már annyira redukálták, hogy ujabb redukcióról szó sem lehet.

Hogy a bizottság radikális tagjainak kivánságát mégis honorálják, a kormány körében az a terv merült fel, hogy abból a kölcsönből, amelyet a kormány szilárd meggyőződése szerint dr. *Markovics* Bogdán pénzügyminiszter fog külföldi utja során lekötni, egy részt a költségvetésben szereplő beruházások fedezésére fognak forditani, ugyhogy a felszabadult összegek a deficit fedezésére és a költségvetés egyensulyának helyreállitására szolgálnának.

Radics István külpolitikai rémlátomásai

Zagrebből jelentik: A »Narodni Val« pénteki számában Radics István cikket irt Jugoszlávia külpolitikai helyzetéről, melyet valósággal katasztrófálisnak lát. Radics szerint Mussolini Magyarországgal és Bulgáriával titkos tervet dolgozott ki Jugoszlávia kisállammá való degradálására.

Az olasz pénz — mondja Radics — teljesen hatalmába keritette Protogerovot, a macedón komité vezérét. Bulgária mai tényleges urát. Mussolini paktumot kötött Protogerovval, amely szerint Bulgária kettőjük tervének sikeres keresztülvitele esetén megkapja nemcsak egész Macedóniát, hanem kijáratot is nemcsak az Égei tengerre, hanem az Adriára is. Mussolini elérte azt, hogy Szófiában ma a számottevő politikusok között egyik sem hive a Jugoszláviával való kibékülésnek, egyedül a parasztpárt folytat még jugoszlávbarát politikát, de ennek a pártnak befolyása jelenleg teljesen jelentéktelen. Radics szerint Bethlent is megnyerte tervének Mussolini és igéretet tett neki, hogy Szusaktól Szplitig széles sávon tengerpartot biztosit Magyarországnak

Nincs megegyezés

a becskereki pártok között

A megegyezést a Pribicsevics-párt hiusította meg

Becskerekről jelentik: A pénteki városi közgyülés iránt rendkivül nagy az érdeklődés, különösen azután, hogy nyilvánosságra kerültek a már napokkal ezelőtt megindult egyezkedési tárgyalások részletei. *Jankovics* Koszta kamarai elnök kisérletet tett a békés megegyezés létrehozására és csak hajszálon mult, hogy a tárgyalások nem eredményesen fejeződtek be.

Jankovics Koszta tárgyalásokat kezdett a radikálisokkal és az ellenzék vezetőivel, közvetitő javaslata pedig az volt, a radikális párt járuljon hozzá, hogy a városi tanácsnoki és tisztviselői állásokat választások utján töltsék be és erről hozzanak határozatot a pénteki közgyülésen. A pénteki közgyülés a javaslat szerint ezen a határozaton kivül csak a bizottságokat válassza meg, egy közös lista alapján, amelyen minden párt számarányának megfelelően lenne képviselve. A tárgyalások folyamán a radikálisok hajlandóknak mutatkoztak a javaslat elfogadására, mire Jankovics Koszta az ellenzék vezéreivel lépett érintkezésbe. Szerdán délután konferenciát tartottak az ellenzék vezetői, amelyen szintén elfogadták a javaslatot. Már az volt a helyzet, hogy a független demokrata párt képviselője javasolta, hogy a közgyülést ne pénteken, hanem január 4-ikén tartsák meg, amikorra az ellenzék a legutóbbi közgyülésen összehivta. A radikálisok ezt az inditványt elutasitották és kijelentették, hogy hajlandók bármelyik napra elhalasztani a közgyülést, csupán január 4-ikére nem, mert ezáltal elismernék a legutóbbi közgyülésen hozott határozatok jogosultságát.

Ezek után a tárgyalások eredménytelenül értek véget.

A trendedli áldozatai — a szuboticai kereskedők

Ki ne ismerné a zsidó karácsonynak, a chanukának kedvenc társasjátékát — a trendedlit? A legősibb társasjáték, amely valójában egy pörgettyü és ha kellő pörgetés után egyik oldalára fordulva megáll, vagy az olvasható le róla, hogy *ganz*, vagy *halb*, de lehet, hogy *stellein*, vagy épenséggel az, hogy *nix*. Aszerint, hogy melyik oldalára fordul és ettől függ az is, hogy a játékban résztvevők közül ki nyert, ki vesztett. Lehet itt nyerni is, veszteni is, de nem ugy, mint a kártyán. Mert a trendedlit nem ugy játszák, mint például a dardlit, partiját száz vagy kétszáz dinárba, hanem többnyire mogyoróba, gazdag családok dióba, s ott, ahol se mogyoró, se dió nem terem a családi asztalra, kukoricába vagy babszembe, de mindenkor a legteljesebb izgalommal.

A trendedlit a bazárban lehet vásárolni, akár a kockát, a malmot, avagy a lóversenyt. De a trendedli ezeknél is demokratikusabb, mert olcsóbb volt. Azért csak volt, mert most már szinte tegnapról mára ötvennyolc dinár egy pörgetyü — ab bazár. — Ennek a nagy árszökkenésnek nem a nagy kereslet az oka. Az történt, hogy a pénzügyörök végigkilincselték az összes játékáruüzleteket, felkutatták az összes felkutatható trendedliket és szegénykékre darabonként ötvenöt dinár illetéket sóztak. Egyszeribe hazárdjáték-alapot csináltak belőle. Mert ki vesz most trendedlit ötvennyolc dinárért? Aki eddig mogyoróba trendedlizett, az biztosan nem, mert nem fizeti ki magát. Azoknál meg épenséggel nem, akinél csak babra megy a játék. A trendedli-üzlet szóval befagyott és a bazárosok készletüket nyugodtan elraktározhatják. Ez az illetékezés pedig a bazárosokon kivül senkit sem érint, sem azokat, akiknek már van trendedlijük, sem azokat, akiknek nincs. Akiknek van, azoknak ugyanis nem kell, akiknek nincs, azok könnyüszerrel faragnak fából, vagy öntenek ólomból, attól függ, kinek van fája és kinek ólma. Mindenesetre megspórolják az ötvenöt dinárt, amelyet ezideig csak azokután a trendedlik után hajtott be a finánc, amelyek talán sohase kerülnek forgalomba.

Már most hiába volt az egész illetékezési akció. Ebből nem lesz kincstári jövedelem... hacsak... hacsak nem vetnek ki trendedli-illetéket a fára meg ólomra, de leghelyesebb volna, ha mindjárt a babra is kivetnék.

Eddig a trendedlinek az volt a specialitása, hogy — bár ő a rulett őse — trendedlin még senki sem ment tönkre, amit utódjáról a rulettről nem lehet elmondani. Most ez a nevezetessége is megszünt. Trendedlin is tönkre lehet menni. Az a bazáros, akinek pár tucat trendedlije volt raktáron s megfizette a darabonkénti 55 dinár illetéket s a nem csekély büntetést — a trendedli áldozata.

Rejtélyes körülmények között eltünt egy szentai kereskedő

Gyilkosság, vagy öngyilkosság?

Szentáról jelentik: Rejtélyes eltünési eset foglalkoztatja a szentai rendőrséget. *Deutsch* Ignác gabonakereskedő és ügynök karácsony utáni napon este azzal *távozott* el hazulról, hogy elmegy a városba pénzt szerezni, hogy nagyobb mennyiségü korpát vásárolhasson. A Royal-kávéházban este kilenc óráig barátaival beszélgetett, majd átment az *Eugen*-szálloda szinháztermébe, ahol látható jókedvvel végig nézte a Gazdakör mükedvelői előadását. Az előadás után hajnali három óráig maradt az Eugenben, aztán elbucsuzott barátaitól, egyedül elindult hazafelé és *azóta teljesen nyoma veszett.* A rejtélyes eltünést bejelentették a rendőrségnek, mely széleskörü nyomozást inditott Deutsch felkutatására. Azt még nem sikerült megállapitani, hogy *a gabonakereskedőnek sikerült-e valakitől pénzt szerezni a korpaüzlethez.* A barátai ,akikkel a Royalban együtt volt, elmondották, hogy *Deutsch kissé levert volt*, az Eugenben viszont egészen jókedvünek látták. Bár látszólag semmi oka nem lehetett az öngyilkosságra, fölmerült az a föltevés, hogy eddig még ismeretlen okból, megvált az élettől. A rendőrség azonban azt sem tartja kizártnak, hogy Deutsch valahol szerzett pénzt és autón kiment a környékre, hogy a korpát összevásárolja és eközben *kifosztották, vagy meggyilkolták.*

A rendőrség a csendőrséggel karöltve a legnagyobb erővel igyekszik a titokzatos ügy szálait kibogozni, *a nyomozásnak azonban egyelőre semmi eredménye sincs.*

Kulturális és gazdasági szerződés készül Jugoszlávia és Csehszlovákia között

A prágai törvényhozás tagjai január 20-ikán ujabb látogatást terveznek Beogradban

Prágából jelentik: Jugoszlávia és Csehszlovákia között tudvalevőleg kulturális és gazdasági szerződés készül amely túlnő az államok szokványos nemzetközi szerződésein és az a célja, hogy szoros kapcsolatot teremtsen a két állam között. A terv kulturális része már ki van dolgozva, de a gazdasági rész még megvitatásra szorul és ezért

a jugoszláv parlament elnöksége barátságos megbeszélésre hivta meg Beogradba a csehszlovák törvényhozás tagjait.

A látogatásnak minden bizonnyal nagy hatása lesz a készülő jugoszláv-cseh kereskedelmi szerződésre is és már szó van arról, hogy Jugoszlávia egész dohányfeleslegét Csehszlovákiának fogja átengedni és viszont piacot nyujt a csehszlovák ipari termékeknek a legszélesebb méretek között.

A csehszlovák törvényhozás tagjai nagy számmal jelentkeznek a beogradi tárgyalásra, amit január hó huszadikára terveznek

és a csehszlovák vendégek Beogradból ellátogatnak Zagrebba és Ljubljanába is.

Előfizetési felhivás

A Bácsmegyei Napló a közönség ujságja, amely mögött nem áll sem párt, sem semmiféle érdekcsoport. Egy napilap csak ugy felelhet meg a modern idők igényeinek, csak ugy tudja betölteni azt a hivatását, hogy minden irányban kiépitett hirszolgálattal, teljes publicisztikai és szépirodalmi fegyverzettel tájékoztassa, felvilágositsa és szórakoztassa olvasóit, ha

kizárólag a publikum érdeklődésében rejlő erőre támaszkodik s mentesiti magát minden más befolyástól, ami a lapcsinálás tárgyi követelményeinek rovására esik.

A Bácsmegyei Napló főerőssége a függetlenség. Ez képesiti arra, hogy az érdekességen, a tények pontos és tüzetes földerítésén és az igazi irói tehetségek értékelésén kivül semmi más szempontot ne vegyen figyelembe az ujság szerkesztésében. Igy lett a Bácsmegyei Napló a Vajdaság legelterjedtebb, legnépszerübb és legolvasottabb lapja és igy történhetett, hogy karácsonyra mennyiségileg és minőségileg olyan számot adhattunk, amely

a közönség egyhangu megállapitása szerint diszére válik az egyetemes magyar sajtónak is.

Az a nivó azonban, amelyre siberült a vajdasági magyar sajtót felemelnünk, nekünk nemcsak jogos büszkeséget jelent, hanem fokozott kötelességet is, hogy a Bácsmegyei Napló-t tartalom, forma és terjedelem tekintetében egyre tovább fejlesszük,

uj utakat törjünk, uj eszméket termelünk és uj lehetőségeket nyissunk a magyar kisebbségi sajtó szerepének kiépitésére.

Ennek a misziónknak minél hatékonyabb teljesitéséhez kérjük az olvasóközönség támogatását viszonzásul azért a szeretetért, áldozatkészségért és eredményes munkáért, amellyel rendelkezésére állunk. Jó, érdekes, megbizhatóan informáló és tanulságos ujságért azt kérjük olvasóinktól, hogy nagy feladataink elvégzését előfizetéssel mozditsák elő.

A Bácsmegyei Napló előfizetési ára Szuboticán házhoz hordva, vidéken postán kézbesitve

negyedévre	165 dinár
félévre	330 »

Aki 1928 január 1-től egy félévre előfizet, részt vesz a Bácsmegyei Napló sorsjegytársulatában, minden rátizetés nélkül játszik a következő negyed osztály-sorsjegyekkel

99.401-től 99.500-ig
108.801-től 108.900-ig
110.101-től 110.200-ig

E háromszáz sorsjegy nyereményei minden levonás nélkül a Bácsmegyei Napló féléves előfizetőinek jutnak.

Azok, akik példányonként, de állandóan megveszik a Bácsmegyei Napló-t, tiz dinárért kapják meg Claude Farrere: Száz aranymillió cimü érdekfeszitő regényét, melynek bolti ára 35 dinár.

A korzó
unalmassá válik
ÖNNEK
ha otthon van tőlünk ó
rádiója
Konrath D. D., Subotica

Izgalmas biróválasztás Veliki-Torákon

A demokrata-párti tömeg a régi birót kidobta az ablakon

Becskerekről jelentik: A községi választások izgalmas utójátéka zajlott le csütörtökön délelőtt Veliki Torák bánáti községben.

A községi választásokon a radikálisok kisebbségben maradtak Veliki Torákon, a *többséget a demokraták kapták meg.* Az uj képviselőtestület november 30-ikán választotta meg az uj előljáróságot, amelynek tagjai valamennyien demokraták voltak. A régi előljáróság élén Friskán Mátyás községi biróval, részt akart venni az uj előljáróság választásában, dr. *Nikolajevics* Tihomir főszolgabiró azonban csendőrséggel eltávolitotta őket. A radikálisok emiatt a választást megfelebbezték *Alekszijevics* Mita kerületi főispánnál, aki *megsemmisitette a választást és a régi előljáróságot visszahelyezte a község élére.* A főispán döntése alapján Friskán Mátyás és társai bevonultak a községházára és csütörtök délelőttre *összehivták a régi előljáróság tagjait és a megválasztott radikális képviselőtestületi tagokat, a demokratákat azonban nem értesitették.* Az igy összeült képviselőtestület megejtette a választást és községi birónak a radikális párti Friskán Mátyást választották meg.

A demokraták időközben értesültek az eseményekről és nagy *tömegben a községháza elé vonultak.* A tömeg először kint az uccán tüntetett Friskán és a radikálisok ellen, aztán *benyomult a községházára* és megtámadta az ülésező radikális képviselőtestületi tagokat. Az általános verekedés során *Rasa* Vaszilie disszidens radikális képviselőtestületi tag *torkon ragadta Friskánt, aztán ölbekapta és az ablakon át kihajitotta az uccára.* A községi biró szerencsére nem esett nagyot és igy *nem szenvedett* sulyosabb sérüléseket. A verekedés csak nagy nehezen szünt meg és utána a tömeg elhagyta a községházát.

NOVISAD, ORBAN-PENSIO
Vizvezeték, mosdók, melegvizfütés.
TELJES PENSIO 70—90 Dinár
Abonensekne'k engedmény. Telefon 25—36

A jugoszláviai választások a temesvári biróság előtt

A temesvári törvényszék megszüntette az eljárást dr. Telegut egészségügyi igazgató sajtóperében

Vrsacról jelentik: Nagy jelentőségü döntést hozott a temesvári törvényszék abban a sajtóperben, amit dr. *Jeanu* Jon volt jugoszláviai román képviselő inditott dr. *Telegut* Jon temesvári orvos, egészségügyi igazgató ellen.

Dr. Telegut a jugoszláviai választások után cikket irt a Temesváron megjelenő »Slastica Banatului« cimü lapban, kifogásolva dr. Jeanu szerepét, akit a román nép árulójának nevezett. Dr. Jeanu a cikk megjelenése után sajtópert inditott dr. Telegut ellen, aki a vádiratra terjedelmes beadvánnyal felelt és kérte a bizonyitás elrendelését. A törvényszék dr. Telegut beadványának beérkezte után *a dr. Jeanu által inditott sajtóperben a további eljárást megszüntette Telegut ellen.*

A temesvári törvényszék nagyjelentőségü határozata román politikai körökben örömi feltünést keltett és azt a jugoszláviai román kisebbség vezetői megnyugvással vették tudomásul.

A sajtóperrel egyidejüleg a temesvári járásbiróság előtt is eljárás indult dr. Telegut Jon ellen, mert Temesváron az uccán inzultálta Jeanut. Ebben az ügyben nagy érdeklődés mellett most uj tárgyalás volt Temesváron.

Dr. *Telegut* Jon kihallgatásakor beismerte, hogy inzultálta az uccán dr. Jeanut és őt árulónak nevezte.

— Dr. Jeanu — mondotta dr. Telegut — a román egység megbontásáért kétszázezer dinárt kapott és kétszinü játékot üzött a román és jugoszláv állampolgársággal.

Dr. Telegutot husz ügyvéd védte, kiknek nevében dr. Porumb Nesztor volt belacrkvai ügyvéd a valódiság bizonyitásának elrendelését kérte. A biróság helyt adott az előterjesztésnek és *elrendelte a valódiság bizonyitását.*

Pavle herceg, a király képviselője Noviszadon

A fenség résztvett a Matica centennáriumi ünnepségén

Noviszadról jelentik: Noviszad város egész lakossága nemzetiségi, nyelvi és felekezeti különbség nélkül ünnepel, lobogódiszt öltöttek az uccák és a házak, csütörtökön az üzletek egész délelőtt zárva voltak. Az uccákon sokezernyi közönség állt sorfalat és fogadta a városba érkezett *Pavle* herceget.

A *Bácsmegyei Napló* tudósításából értesült a közönség, hogy Őfelsége a király gyengélkedése miatt lemondott noviszadi utjáról és ez a körülmény városszerte nagy sajnálkozást váltott ki.

Diszelőadás a Nemzeti Szinházban

Szerdán este fél kilenc órakor a Nemzeti Szinházban diszelőadás volt. A szinházat zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség, amelynek soraiban jelen voltak: *Rodics* Rafael beogradi érsek, dr. *Kumanudi* Koszta közoktatásügyi miniszter, *Sztankovics* Szvetozár földmivelésügyi miniszter, dr. *Csirics* Irinej püspök, dr. *Miletics* Szlávkó nyugalmazott miniszter, *Seba* Jan csehszlovák követ, meghatalmazott miniszter, dr. *Ribar* Iván, *Popovics* Dáka nemzetgyülési képviselők, *Lukics* Predrag bácskai tartományi főispán, dr. *Borota* Braniszláv polgármester és a Matica ünnepélyéhez érkezett többi vendég. A szintársulat előadta Kosztics Lázár »Pera Szegedinac« cimü tragédiája egy felvonását, amelyben Jovanovicsné, Pregarc kisasszony, Szpaszics, Krancsevics, Lázárevics, Sztoicsevics, Zsivanovics, Vaszics és Petrovics müködtek közre. Ezután Sztankovics Borisláv »Kostana« cimü népszinmüvéből adtak elő egy részletet, végül »Szmrt Majke Jugovicsa« cimü dráma egy felvonását mutatták be, amelyben Pregarc, Podhradski kisasszonyok és Jovanovics szerepeltek.

Pavle herceg megérkezése

Csütörtök reggelre fehér hólepel borította a házakat és az uccákat. Az uccákon sokezer fönyi közönség, az egész tanulóifjuság, valamennyi egyesület állt sorfalat. A vonat érkezése kilenc óra negyvenöt percre volt jelezve, de már jóval előbb a királyi herceg fogadására megjelent előkelőségek elfogialták a pályaudvar elsőosztályu váróterme előtti részt. A pályaudvaron *Mihajlovics* Sztevan százados vezénylete alatt kivonult diszszázad helyezkedett el, tőle balra a katonazenekar állt fel. A pályaudvaron megjelentek: dr. Kumanudi Koszta, Sztankovics Szvetozár miniszterek, Seba Jan csehszlovák meghatalmazott miniszter, Djokics Gyuró tábornok, hadseregparancsnok, Jankovics Milojkó vezérkari ezredessel, Zsivkovics, Pavlovics, Simovics tábornokok, dr. Csirics Irinej püspök, dr. Davidovics Damaskin püspöki titkárral, Lukics Predrag főispán, dr. Ribár Iván, Popovics Dáka nemzetgyülési képviselők, dr. Borota Braniszláv polgármester, Mihaldzsics Sztanoje rendőrfőkapitány, Malinarics Eugen ezredes, a dunai flottila parancsnoka, Vrhovac Radivoj, a Matica elnöke, dr. Trifkovics György kórházigazgató, dr. Petrovics Milán igazgató és dr. Medakovics György ügyvéd a Matica nevében, Balabusics Mirkó főgimnáziumi igazgató és Banica Szvetozár a főgimnázium tanári karának nevében és mások. A rendet a pályudvaron Mihaldzsics Sztanoje rendőrfőkapitány és Szlankamenac János rendőrbiztos tartották fenn.

Pont háromnegyed tiz órakor Barna Tódor állomásfőnök jelentette a megjelent előkelőségeknek, hogy az udvari vonat befut. A katonazenekar a himnuszt játszotta, a diszszázad tisztelgett. Amikor az udvari vonat megállott, *Pavle herceg* elsőnek hagyta el a szalonkocsit és fogadta *Djokics Gyuró* tábornok, hadseregparancsnok jelentését. A herceg a hadseregparancsnoktól kisérve a diszszázad élén várakozó tábornoki karhoz vonult. A tábornokok egyenként mutatkoztak be a hercegnek, aki azután a diszszázad előtt ellépett és annak jobbszárnyán elhelyezkedett előkelőségekhez sietett. Elsőnek dr. Kumanudi Koszta miniszterrel fogott kezet és váltott néhány szót, majd Sztankovics Szvetozár miniszterrel beszélgetett el, régi ismerősként üdvözölte Seba Jan meghatalmazott miniszteret, Irinej püspöknek kezet csókolt, ezután Lukics Predrag főispán a bácskai tartomány nevében köszöntötte a herceget, akit Noviszad város nevében dr. Borota Braniszláv polgármester üdvözölt. Vrhovac Radivoj a Matica, Balubdzsics Mirkó a gimnázium nevében köszöntötték a herceget, aki minden megjelent előkelőséggel kezet fogott és néhány szót váltott. A fogadtatás után a herceg Szpuzsics őrnagy hadsegéddel és Djokics Gyuró tábornokkal autóba szállt és a pályaudvaron megjelent előkelőségek autóitól kisérve a városba hajtatott. A pályaudvartól a Felszabadulás-térig sorfalat álló közönség zászlólobogtatással és lelkes zsivajzással üdvözölte a király képviselőjét. A herceg kiséretével a fellobogózott városon keresztül a szinházhoz hajtatott, amelynek uccai bejáratánál diszkapu volt felállitva.

A szinházat zsufolásig megtöltötte a meghivott közönség, amelynek sorában valamennyi Noviszadon időző előkelőség helyet foglalt. Amikor a herceg belépett a páholyba, a főgimnázium ének- és zenekara a himnuszt intonálta, melyet az egész közönség együtt énekelt. Az ünnepi akadémiát Vrhovac Radivoj, a Matica elnöke nyitotta meg ünnepi beszédben.

Üdvözölte *Pavle* herceget, akinek a közönség felállással tisztelgett. Visszapiliantást tett a Matica százéves multjára, névszerint felsorolva mindazokat, akik a Matica körül érdemeket szereztek. Üdvözölte a kormány képviselőit, az egyházfőket, akiknek sorában a csütörtökön megérkezett *Budanovics* Lajos szuboticai püspök is jelen volt, továbbá a hadsereget, a többi vendégeket és Noviszad város közönségét. Külön elismeréssel adózott dr. *Dungyerszki* Gedeonnak, aki a háboru alatt viselte a Matica elnöki tisztségét, amikor ez a feladat a legnehezebb volt. Felolvasta végül a királyhoz intézendő üdvözlőtávirat szövegét, majd az országos kulturszövetség megalakulásáról szóló határozatot.

Seba Jon beogradi csehszlovák követ *Massaryk* üdvözletét tolmácsolta, hivatkozva arra, hogy a Maticában szlovákok is közremüködtek, elsősorban *Safarik* József Pál, a noviszadi szerb gimnázium első igazgatója. *Kumanudi* közoktatásügyi miniszter a kormány nevében üdvözölte a Maticát. *Sztajics* Vásza gimnáziumi tanár, iró ismertette a Matica történetét. Ezután a külföldi és hazai kulturális intézmények és hatóságok küldöttei mondottak üdvözlőbeszédet.

Rendjel-eső

A közoktatásügyi miniszter ezután felolvasta a királyi kéziratot arról, hogy *Őfelsége a Maticát a Szent Száva-rend első osztályával tüntette ki.* Ezenkivül kitüntetést kaptak a Matica következő tagjai: Vrhovac Radivoj elnök a Karagyorgye-csillag IV. osztályát, dr. Trifkovics György a Fehér Sas-rend V. osztályát, dr. Petrovics Milán és Sztankovics Szvetozár miniszter, alelnök, a Szent Száva-rend III. osztályát, dr. Szávics Milán, Velics György plébános, Bogdanovics Zsivorád bankigazgató, Balubdzsics Mirkó főgimnáziumi igazgató a Szent Száva-rend III. osztályát. Dr. Borota Braniszláv polgármester, dr. Popovics-Pecija Emil szerkesztő, Popovics Dáka képviselő a Szent Száva-rend IV. osztályát, Miroszavlievics Lázár kereskedő, Bugarszki Tódor pénzügyi inspektor, Malin Franjo ujságiró, dr. Petrovics Brankó tőzsdei főtitkár, dr. Medakovics Dusán ügyvéd, Láncos Nenad főmérnök, dr. Popovics Jován főorvos, dr. Popov Milorad közjegyző, dr. Sijak Savra pénzügyi titkár, Milosevics Ljubomir a tőzsde kormánybiztosa, Sztajics Vásza tanár, Banica Szvetiszláv tanár, dr. Maletin Márkó, a Matica titkára, Szubotics Kamenko dr. könyvtárnok, Szubotics Darinka a Haladó Nők egyesületének elnöke, továbbá Matanovics Veliko, Csurcsics Ljubica és Popovics Braniszláv a Matica hivatalnokai a Szent Száva-rend V. osztályát, végül Jegerov Aleksza irnok és Veszelinovics Veliko hivatalszolga aranyérmet kaptak.

Pavle herceg elutazása

Az ünepély déli félegy órakor ért véget s ekkor Pavle herceg és kisérete a pályaudvarra hajtatott, ahol a herceg beszállt különvonatába és visszautazott Beogradba.

Félkettőkor kétszázötven teritékes diszebéd volt, amelyen Vrhovac Radivoj a királyra, Pavle hercegre és a kormányra mondott felköszöntőt, ezenkivül még számos tószt hangzott el.

Leleplezték a Safarik-emléktáblát

Délután négy órakor a főgimnázium épületében Kumanudi miniszter jelenlétében Balubdzsics igazgató leleplezte Safarik József Pál emléktábláját. Melcs Viktor, a beogradi csehszlovák követség titkára a csehszlovákok nevében megkoszoruzta az emléktáblát. Ezután nyilvános tanári konferencia volt.

Este a haladó nők egyesületének a Szloboda-szállóban rendezett müsoros estélye zárta be a Matica centennáriumi ünnepségeinek sorozatát.

A franciaválasztások után stabilizálják a frankot

A francia jegybank nagy aranykészleteket halmoz föl

Párisból jelentik: Az Echo de Paris pénzügyi munkatársa, akinek kapcsolatai Poincaréval ismeretesek, a lap csütörtöki számában cikket közöl a francia jegybank aranyvásárlási politikájáról. Péntekre várják ugyanis Cherbourgba a Rochambeau francia gőzöst, amely tizmillió dollár értékü aranyrudat hoz a francia nemzeti bank számára.

Ezt az aranytömeget rendkivül kedvező áron Newyorkban és Washingtonban vásárolta össze a francia jegybank, amely ez év folyamán ezenkivül is jelentékeny mennyiségü aranyat vásárolt Londonban is és a most érkező szállitmányon kivül a jegybanknak tekintélyes aranykészlete van felraktározva az angol jegybank és az amerikai Federal Reserve Bank páncélozott pincéiben. A francia jegybank aranykészlete összesen hat és fél milliárd aranyfrankot fog kitenni, mihelyt ismét birtokába jutnak annak az 1.4 milliárd aranyfranknak, amit az államkincstár annak idején Londonbn elzálogositott.

Ez a nagyarányu aranyvásárlás elősegiti a frank szanálását és fontos előfeltétele a stabilizálásnak, amelynek az ideje már közeledik, de semmiesetre sem fog a küszöbön álló uj választások előtt megtörténni.

Bratianunak nem sikerült megegyezni a román parasztpárttal

Maniu pártja éleshangu manifesztumot bocsátott ki a kormány ellen — Hirek a régenstanácsról és egyik tagjának felváltásáról — Csütörtökön gyászistentiszteleteket tartottak az összes erdélyi zsidótemplomokban

Bukarestből jelentik: A román politikai élet nagy eseménye, hogy

Bratianu Vintilla miniszterelnök békülési kisérlete a nemzeti parasztpárttal kudarcot vallott

és nem tudott megegyezni a párt vezérével, *Maniu* Gyulával. Miután politikai körökben a meginditott tárgyalások alapján azt remélték, hogy ez a megegyezés sikerülni fog, mindenkit váratlanul ért

a nemzeti parasztpárt szerda este megjelent manifesztuma, amely kiméletlen hadüzenet Bratianu Vintilla ellen.

A manifesztum kibocsátását a parasztpárt parlamenti csoportjának ülésén határozták el és a manifesztumot maga Maniu szövegezte meg. A manifesztumot a parasztpárt a következő előzetes kommünikével harangozta be:

— A nemzeti parasztpárt vezérlőbizottsága foglalkozva a politikai helyzettel, abban a meggyőződésben, hogy

a jelenlegi kormány kisérlete a maga provizórikus jellegének megváltoztatására veszélyezteti az ország érdekeit, elhatározta, hogy megteszi a szükséges intézkedéseket a kormány végleges eltávolitására.

Ecélból a nemzeti parasztpárt megbizottai érintkezésbe lépnek a Jorga-párttal, hogy azzal közösen vegyék fel a harcot.

Christea Miron patriárka válik a régenstanácsból?

A nemzeti parasztpárt manifesztumának kibocsátásával egyidejüleg

Christea Miron patriárka kivált a régenstanácsból és Presan tábornok, volt generalisszimusz kerül a helyére.

Ezt a változást politikai körökben ugy tekintik, mint a kormány sakkhuzását a parasztpárttal szemben.

A nyugtalanitó politikai helyzet miatt *Duca* belügyminiszter, aki már napok óta készült arra, hogy egészsége helyreállitása végett hosszabb időre Olaszországba utazzék, elhalasztotta utját és nagyon valószinü, hogy arra a közeljövőben nem is kerül sor.

Az erdélyi zsidóság gyásza

Kolozsvárról jelentik: A besztercei zsidó központi iroda utasitására

Erdély valamennyi zsidótemplomában csütörtökön tartották meg a gyászistentiszteleteket a feldult templomok és megszentségtelenitett kegyszerek emlékére.

Fischer Sándor gyulafehérvári főrabbi erre az alkalomra magyarnyelvü imát irt és ezt mondották el valamennyi erdélyi zsidótemplomban.

A szétrombolt kegytárgyak temetése január 3-ikán lesz. Ezt az aktust a legteljesebb csendben tartják meg és arra a többi egyházközségeket sem hivták meg, de ugy a katholikus, mint a protestáns egyházak bejelentették részvételüket.

Vitriolos szerelmi dráma Budapesten

Budapestről jelentik: A Váci-ut 1. számu házban lévő kis csemegeüzletben csütörtök délután vitriolos szerelmi dráma játszódott le. A csemegekereskedés tulajdonosa, Méder Józsefné, egy elvált asszony, aki segédül alkalmazta üzletében Gazsó Sándor huszonnyolc éves fiatalembert. Az asszony és a segéd között szerelmi viszony fejlődött ki, ugyhogy össze is költöztek. Az asszony azonban féltékeny volt a fiatalemberre és ezért napirenden voltak köztük a szóváltások. Csütörtök délelőtt ujból összevesztek. Délután, amikor az asszony ebédről bement az üzletbe, a segéd egyedül volt. Senki sem tud részleteket arról, hogy tulajdonképen mi történt köztük, azonban tény az, hogy az asszony ridiküljéből egy üveget rántott elő és annak tartalmát a fiatalember arcába öntötte. Gazsó eszméletlenül rogyott össze, az asszony pedig haját tépve menekült az üzletből. A szerencsétlen fiatalembert kórházba szállitották, ahol megállapitották, hogy a vitriol félarcát és szemét kiégette. Állapota életveszélyes. Méder Józsefnét letartóztatták.

Kilenc pályázat érkezett eddig a szuboticai tisztviselő-állásokra

Evetovics Mátyás dr., volt alpolgármester a javadalmi hivatali főnöki állásra pályázott

Manojlovics Dusán, Szubotica város főispánja a mult pénteken irta ki a pályázatokat a szuboticai városi tisztviselői állások betöltésére és e hét nap alatt mindössze *kilenc pályázat érkezett be a polgármesteri hivatalba.* A pályázatok között a legfeltünöbb az, hogy a városi javadalmi hivatal igazgatói állására *dr. Evetovics Mátyás volt alpolgármester, a szuboticai leánygimnázium igazgatója pályázott.*

Dr. Evetovics Mátyás a szuboticai radikális párt főtitkára és megválasztása egész biztosra vehető, annál is inkább, mert valószinü, hogy az ellenzék sem fog kifogást emelni ellene. A hir különben nagy feltünést keltett Szuboticán és nem tudják megmagyarázni, hogy Evetovics dr., aki nemsokára a jogi tudományok doktorátusát is meg fogja szerezni, miért elégszik meg olyan állással, amelynél a multban már magasabb állást foglalt el és jelenleg is előkelőbb poziciót tölt be.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársa ugy értesült, hogy a közoktatási minisztérium rövidesen megszünteti a szuboticai leánygimnáziumot és nincs kizárva, hogy akkor dr. Evetovics Mátyást áthelyeznék Szuboticáról. Ezek az okok inditották a volt alpolgármestert arra, hogy mostani állását a javadalmi hivatal igazgatói állásával cserélje fel.

Az argentiniai vizum

A volt noviszadi polgármester sajtópöre

A Noviszadon megjelenő demokratapárti Narod cimü hetilapban Szavics Mirkó főszerkesztő éleshangu támadó cikket irt dr. Milovanovics Milován noviszadi volt polgármesterről, aki sajtó utján elkövetett hétrendbeli rágalmazásért és tizenháromrendbeli becsületsértésért sajtópert inditott Szavics Mirkó ellen.

Dr. Prudan Iván-tanácsa november hó 28-án tárgyalta ezt a feltünést keltő sajtópert, de itélethozatalra nem került sor, mert a biróság helytadott a vádlott hirlapiró azon előterjesztésének, hogy Szacskin Dávid orosz emigránst hallgassa ki és ecélból a tárgyalást december 27-re halasztotta.

A szerdai folytatólagos tárgyaláson a biróság Szvacskin Dávid gabonabevásárlót, a per egyik koronatanuját hallgatta ki. Szvacskin Dávid elmondotta, hogy felkereste dr. Milovanovics Milován ügyvédet és megbizást adott egy Amerikába szóló utlevél beszerzésére, egyben arra az esetre, ha tényleg kiutazna Délamerikába, akkor egy argentiniai vizum megszerzésére is. Ötszáz dinár előleget is adott, mig az utlevél megszerzése esetére háromezer dinárt és arra az esetre, ha az argentiniai vizumra szükség lenne, további ötszáz dinárt igért. Dr. Milovanovics az utlevelet meg is szerezte, Szvacskin ezért ki is fizette a megállapitott összeget, ellenben az argentiniai vizumra nem került sor, mert Szvacskin időközben letett argentiniai tervéről. Közben dr. Milovanovics Milován ügyvédből noviszadi polgármester lett és amikor dr. Milovanovics polgármester egy alkalommal egy rendőrkapitánnyal az utcán beszélgetett és Szvacskin épp arra ment, a polgármester *felhivta a rendőrkapitányt*, aki az az orosz emigránsok ügyeit intézi, *hogy szólitsa fel Szvacskint a hátralékos ötszáz dinár megfizetésére*, amely összeg azonban csak az argentiniai vizumért járt volna. A rendőrkapitány — az előző tárgyaláson igy fejezte ki magát: főnöke kivánságát parancsnak tekintette — felszólitotta Szvacskint, hogy fizesse meg az ötszáz dinárt. Szvacskin, igy mondotta vallomásában, félt attól, hogy ha ezt az összeget, amely nem járt dr. Milovanovicsnak, nem fizetné meg, ebből neki kellemetlenségei lennének.

Dr. Milovanovics Milován, aki azóta ismét ügyvéd lett, maga mondotta el, mint főmagánvádló, vádbeszédét, amelyben az ujságiró szigoru megbüntetését kéri. Szavics Mirkó főszerkesztő szintén személyesen látta el a védelmet. A biróság rövid tanácskozás után a btk. 326. szakasza második pontja értelmében *felmentette a vádlott ujságirót*, mert összes állitásait bebizonyitotta, viszont becsületsértést nem követett el, mert csak jogos kritikát gyakorolt, amikor ostorozta dr. Milovanovicsnak azon eljárását, hogy ügyvédi számlájának behajtását a rendőrségre bizta. Milovanovics Milován felebbezett az itélet ellen.

Több mint két és félmillió dinár negyedosztályu kereseti adót vetettek ki 1920-ra a szuboticai magánalkalmazottakra

A szuboticai kerületi pénzügyigazgatóság néhány nappal ezelőtt fejezte be az 1926. évi negyedosztályu kereseti adók kivetését. Az adókivetés alapjának végösszege 19.782.939 dinár, ami után a negyedik osztályu adó végösszege az állami jövedelmi pótadóval és rendkivüli pótadóval együtt 2.607.744 dinár. 1925. évben ez az adó több mint fél millió dinárral nagyobb volt, viszont az adóalap tizenöt millió dinárral volt nagyobb.

Az 1925. évi kivetés a következő: Adóalap 34.089.825.33. IV. osztályu kereseti adó a jövedelmi pótadóval és az állami rendkivüli adóval együtt: 3.204.097.84 dinár. Az adókivetések ellen nagyon sok panasz hangzott el, ezzel szemben azonban a kivetések ellen mindössze hét százalék felebbezés érkezett be. Ennek főleg az az oka, hogy az alkalmazottak és munkások nem forditanak kellő figyelmet ennek az adónak a kivetésére. A multban ugyanis a negyedosztályu kereseti adó legnagyobb része behajthatatlanná vált, mert az alkalmazottnak nem volt vagyona s a végrehajtás a legtöbb esetben eredménytelen maradt. Most azonban, amikor majdnem minden életnyilvánuláshoz *adóbizonylat kell*, a negyedosztályu kereseti adó az alkalmazottakra sulyos teher. *Nem ritka eset, hogy az alkalmazott több adót fizet, mint a munkaadója.*

A munkaadókat is igen közelről érinti ez az adókivetés, mert a pénzügyi törvény értelmében *a munkaadó minden esetben felelős* alkalmazottja adótartozásáért.

Pénteken kezdődik meg a bestiális staribecseji gyilkosság tárgyalása

A gyilkos fiu kivételével valamennyi vádlott visszavonta beismerő vallomását — A gyilkosság rejtélyes háttere

Az ügyész mind a négy vádlottra halálos itéletet kér

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék Belajdzsics Vladimir törvényszéki elnök büntetőtanácsa pénteken kezdi meg annak a szenzációs sztaribecseji gyilkosságnak a tárgyalását, melynek vádlottjai *Szabó* Márton és *Börcsök* Mihály gazdálkodók.

A mult év decemberében Sztaribecsejen hire terjedt annak, hogy *Szabó* Mihály földbirtokos eltünt a községből. Szabó hozzátartozói az eltünés körülményeit többféleképp adták elő: egyszer azt mondották, hogy *Szabó* Mihály visszatért Oroszországba, ahol hosszabb ideig volt hadifogoly, más alkalommal pedig azzal rázták le az érdeklődőket, hogy *a földbirtokos megőrült és világgá ment.* Az eltünést bejelentették a csendőrségnek is, mely Szabó hozzátartozóinak vallomása alapján kutatott az eltünt Szabó után, *a kutatásnak azonban nem volt eredménye.* Már-már ugy látszott, hogy a titkot nem sikerül megfejteni, amikor a csendőrséget *névtelen levélben figyelmeztették, hogy Szabó Mihályt hozzátartozói megölték és holttestét elásták a szállás udvarán.* A csendőrség ujabb vizsgálatot inditott, *felásatta a ház egész udvarát és megtalálta az elásott megcsonkitott holttestet.* A család tagjait erre nyomban vallatás alá fogták; elsőnek *Szabó* Márton, a meggyilkolt fia tett beismerő vallomást. Elmondotta, hogy a gyilkosságot családi értekezleten határozták el, *a gyilkosságra édes anyja biztatta fel és a gyilkosságot ságorával: Börcsök Mihállyal követte el.*

A csendőrségnél valamennyi vádlott beismerte, hogy a gyilkosságot családi értekezleten határozták el. De a vizsgálóbiró előtt váratlan fordulat következett be: *a fiu kivételével valamennyi vádlott visszavonta beismerő vallomását* és tudni sem akartak a gyilkosságban való bármilyen részvételről. A fiuval való szembesitésnél később ismét beismerték a gyilkosságban való szerepüket, de pár nappal utóbb már ujra *visszavonták ezt a vallomást is.*

A tényállás egyes részei még nincsenek teljesen tisztázva és a borzalmas gyilkosság háttere a főtárgyaláson lesz talán felderitve. A bünügy több részlete még igen homályos, igy többek között nincs még pontosan megállapitva, hogy milyen mozgató erők késztették a gyilkosokat borzalmas cselekedetük elkövetésére. A védelemnek az az álláspontja, hogy még Szabó Márton vallomása sem fedi egészen az igazságot és nem mondott el mindent a csendőrségen és a vizsgálóbiró előtt. A vizsgálat folyamán ugyanis beigazolást nyert, hogy a vádlottak valamennyien a legnagyobb elismeréssel beszéltek a meggyilkoltról, mint *igen jó térjről, szerető apáról, gondos gazdáról, aki takarékos, szorgalmas volt, szerette családját és annak gondját is viselte.* A gyilkosság tulajdonképpeni gondolata akkor támadt bennük, amikor Szabó Mihály 1924-ben idősebbik *leányának, Matildnak két és fél hold földet adott, amelyet azképp vásárolt, hogy megterhelte vele saját birtokát.* Ez okozta tulajdonképpen a vesztét: a család többi tagjai követelték Szabótól, hogy *nekik is adjon földet*, amit az öreg Szabó későbbi időre kilátásba is helyezett. *Szabó* Márton szerint *édesanyja a földajándékozás óta hangoztatta, hogy el kell tenni az apát láb alól, mert akkor az egész vagyon felett szabadon rendelkezhetnek.* Szabó Mártonról a vizsgálat során kiderült, hogy könnyelmü, aki apját többször meglopta és emiatt apjával ellentétei származtak és köztük a viszony többször igen feszült volt. Az már megállapitást nyert, hogy *a gyilkosságot hihetetlen kegyetlenséggel és cinizmussal követték el.* A gyilkos fiu, amikor apját az istálló ajtójában vaslapáttal agyonverte, nyomban utána bement az istállóba és a legnagyobb lelki nyugalommal megetette a jószágait, majd maga is jóizüen lefüt reggelizni. Az özvegy pedig kiszólt az istállóba és megkérdezte a fiát és vejét:

— *Megöltétek-e már a vén betyárt?*

Amikor azt a választ kapta, hogy igen, azt mondotta:

— *Jól tettétek.*

Az özvegy szerepe is tisztázatlan. Az ő részére a gyilkosság következtében csak hátrányosabb helyzet következett be, mert amig a férje életében az egész vagyon felett rendelkezhetett, a gyilkosság után, mig a gyilkosság ki nem derült, miután a vagyont gyermekei örökölték, akikkel szemben függő viszonyba került. Az is érdekes körülmény, hogy a meggyilkolt földbirtokos hozzátartozói igen meleg szavakkal adóztak az asszony ragaszkodásához, hogy *szerette az urát és azzal minulvégig jól élt.*

A védelem a vizsgálat folyamán ujabb tanuk kihallgatását kérte, amit a védelem el is rendelt és a védelem ezektől a tanuktól *reméli a homályos részletek tisztázását.* Azt a kérésüket, hogy tekintettel a gyilkosság körülményeire, *vizsgálják a vádlottak elmeállapotát, a biróság elutasitotta.*

Szabó Máriát dr. *Szekulics* Milán, a kitünő kriminalista védi, aki egész tanulmányt vegzett, hogy az asszony cselekedetének lelki momentumait feltárja és azoknak elfogadható magyarázatot adhasson. Szabónéval megtörtént, hogy egyszer az egyik szomszédja látogatta meg és a szembajos asszony, amikor a szomszéd belépett hozzá, annyira megijedt, hogy elájult, mert azt hitte, hogy elhunyt ura hazajáró lelke jött el hozzá. *Szabó* Mártonnak nincs védője, mire az ügyvédi kamara a sorban következő közvédőt: dr. *Márkus* Demetert rendelte ki védelmére. Börcsök Mihályt dr. *Lemaics* Jován ügyvéd, volt noviszadi vezető királyi főügyészhelyettes, mig Börcsök Máriát dr. Aradszki Mita ügyvéd védi.

Az államügyészség *Szabó* Márton és *Börcsök* Mihály ellen, mint tettestársak, *Szabó* Mihályné és *Börcsök* Mihályné ellen, mint felbujtók és bünsegédek ellen emel vádat és *mind a négy vádlottra halálos itéletet kér.*

A ritka szenzációsnak igérkező bünpert dr. Belajdzsics Vladimir törvényszéki elnök tanácsa tárgyalja, amelyben szavazóbirákként *Hartmann* Iván és *Marics* törvényszéki birák szerepelnek. A főtárgyalás előreláthatólag két napig fog eltartani, de nincs kizárva, hogy egy harmadik tárgyalási napra is szükség lesz.

A vrsaci tisztviselő-választások

A polgármester és a tanácsnokok nagyrésze megmarad állásában

Vrsacról jelentik: A vrsaci városi politika előterében a tisztviselőválasztások állanak. A pályázatot valamennyi tisztviselői állásra kiirta a közgyülés és azokat január 6-ig be kell nyujtani, mig a tisztviselőválasztások január 10—12-ike között lesznek.

A városházán a vezető állások között nagyobb változások nem lesznek. A polgármester előreláthatólag Jovanovics Szvetolik marad, mig a német párt részéről mint komoly jelöltet emlegetik dr. *Kier* Jenő földbirtokost, az Agraria elnökét. A jelenlegi tanácsnokok: *Gröfner* Dénes dr. gazdasági, *Gergecs* Milán katonaügyi és *Jovanovics* Zsifkó adó- és pénzügyi tanácsnokok valószinüleg meg tartják állásukat. Árvaszéki ülnöknek megmarad valószinüleg *Petrovics* Misa, aki két évig állott a rendőrség élén mint főkapitány és müködésével a város lakossága minden tekintetben meg volt elégedve. A főügyészi állásra hir szerint dr. *Miatovics* Szvetozár volt Pribicsevics-párti képviselő is pályázik, valószinü azonban, hogy dr. *Milenkovics* marad meg állásában. *Ullmann* József főszámvevő saját kérelmére nyugdijba megy és miután *Kling* Emil, kinek kinevezése már befejezett tény volt, visszalépett, főszámvevő előreláthatólag *Bogdanovics* Dusán disszidens demokrata lesz.

A rendőrség vezetésében nem lesznek nagyobb változások. Dr. *Medrichradszky* Miklós főkapitány életfogytiglani kinevezése befejezett tény és megmarad hivatalában *Todorovics* Zsárkó alkapitány is, akit néhány héttel ezelőtt Becskerekről helyeztek át Vrsacra.

Ferad Draga bég letartóztatását

ujból érvénytelenitette a semmitőszék

Az okkupációs hatóság ténykedéseiért a bég nem vonható felelősségre

Beogradból jelentik: A semmitőszék ujból foglalkozott a két ével ezelőtt letartóztatott *Ferad Draga* bég második bünügyével. Az első perben, amely a háborus megszállás alatti tömeges gyilkosságok vádján alapult, a semmitőszék annakidején megsemmisitette a koszovszka—mitrovicai biróság itéletét és elrendelte Ferad Draga bég szabadonbocsájtását. Ekkor azonban ujabb feljelentés érkezett a bég ellen egy szállitó részéről, aki a Ferad bég okkupációs polgármestersége idején történt fosztogatások miatt emelt vádat. Az elrabolt holmi értékét hatszázezer dinárban állapitotta meg. A semmitőszék ezzel az ügygyel is most már másodszor foglalkozott és ugyanarra az álláspontra helyezkedett, mint elsőizben: kimondta, hogy Ferad bég a feljelentőnek raktárát a megszálló hatóságok parancsa folytán és nem saját kezdeményezéséből ürítette ki.

Ezért a semmitőszék ismét *megsemmisitette a Koszovszka—mitrovicai törvényszék határozatát Ferad Draga bég vizsgálati fogságba helyezéséről.* Igy a bég két évi fogság után hamarosan szabadlábra kerül.

Hidegebb idő várható a havazás megszüntével

Egész Európában ismét a fagypont alá sülyedt a hőmérő — A nagy havazás mindenütt sulyos nehézségeket okoz a közlekedésben — Szökőár pusztított Nápoly környékén

A Földközi-tengeri mély depresszió és az erős északkeleti szél

egész Európában ismét a fagypont alá sülyesztette a hőmérőt.

A meteorológiai intézetek jelentései szerint az északnyugatról érkező anticiklon mindjobban terjeszkedik a Földközi-tengeri depresszió rovására és sulypontja megmaradt az Északi-tenger táján. A hideg levegő kiterjed az egész kontinensre.

Legerősebb a fagy Németországban.

mig a Földközi-tenger vidékén aránylag enyhe az idő és Észak-Skandinávia is melegebb légáramlatot kap.

A prognózis szerint

hidegebb idő várható a havazás szünésével

az anticiklon terjeszkedése folytán.

Közlekedési és telefonzavarok a Vajdaságban

A Vajdaságban csütörtök délelőtt nagy hó esett és a hőmérséklet lényegesen alászállt. Csütörtökön egész napon át nagy hófuvások voltak. Csütörtökre virradó éjjel olyan erős szél volt, hogy nagyon sok helyen kidöntötte a telefonpóznákat, amelyek a sinekre zuhantak és megakadályozták a vonatok közlekedését. A hófuvások miatt a vonatok forgalma csak óriási nehézségekkel és késésekkel bonyolitható le. A nemzetközi vonatok is több órás késéssel érkeznek a szuboticai pályaudvarra. A telefonvonalak közül csütörtökön a beogradi, zagrebi, oszijeki, becskereki vonalak teljesen forgalmon kivül voltak helyezve.

Mint Noviszadról jelentik, a hóvihar Szombor és Noviszad között sok távirópóznát döntött ki. Az oszlopok a sinekre estek és emiatt a vasuti közlekedés a két város között teljesen megszakadt. A szerda délután 3.35 perckor Szomborból induló vonat, melynek este 7.45 perckor kellett volna Noviszadra érkezni, nem érkezett meg, ugyszintén a csütörtökön reggel 6.20 perckor Szomborból induló vonat sem futott be Novjszadra.

Szuboticán több kisebb baleset történt

Csütörtökön Szuboticán több kisebb baleset történt a sikos gyalogutakon. A délután folyamán a mentők négyszer nyujtottak első segélyt könnyebben sérült embereknek.

Délelőtt kilenc óra tájban a Beogradszki-ut sarkán a sinre rakódott nagy hó miatt kisiklott a Szubotica—Alekszandrovó között közlekedő villamos. A forgalmat átszállással bonyolitották le.

Mindenütt fokozódik a hideg

A hőmérő csütörtökön Németországban esett a legalacsonyabbra, ahol a Berlin és Breslau között fekvő Grünbergben 12 fok volt a hőmérséklet. Swinemündében 11, Breslauban 10, Münchenben 7, Berlinben 6 és Hamburgban 5 fokot mutatott a hőmérő fagypont alatt.

Ausztriában is erélyesen sülyedt a hőmérséklet és Bécsben 6, Klagenfurtban 3 fokot mértek.

Majdnem mindenütt fokozódott a hideg

és Kopenhágában 8, Brüsszelben 5 Stockholmban 5, Frankfurtban 4, Zürichben 3 és Londonban 1 fokot mutatott a hőmérő fagypont alatt, mig a Balkánon, Szófiában 2 fok meleg volt.

Magyarországon Eger kivételével, ahol 0 fokot mutatott a hőmérő, az egész országban fagypont alá szállt a hőmérséklet. Kecskeméten és Sopronban 6, Szombathelyen 5, Pécsett 4, Budapesten és Szegeden 3 fok hideg volt.

Magyarország minden részéből havazásokat jelentenek

A hófuvás a vasuti forgalomban ismét érezteti hatását. A vonatok óriási késéssel indulnak és érkeznek és főleg a nemzetközi vonatok érkeznek nagy késéssel a magyar határra.

Szökőár a nápolyi öböl partvidékén

Rómából jelentik: A nápolyi öböl partvidékén szerdán szokatlanul heves szélvihar dühöngött, amely jelentékeny károkat okozott.

A partvidéket elöntötte a szökőár és ugy az országutak, mint a vasutvonalak sulyosan megrongálódtak.

Helyenkint a szökőár benyomult a falvakba és a nápolykörnyéki előkelő fürdőhelyek szállóiba is, mindenütt pusztitva. Az orkán és a szökőár kidöntötte a távirói- és telefonpóznák legnagyobb részét és a közlekedés az egész partvidéken szünetel.

Egy angol gőzhajó sulyos veszedelemben

Londonból jelentik: Az Engadin nevü angol gőzös, amely Folkestone és Boulogne között bonyolitja le a forgalmat, halálos veszedelemtől menekült meg. A csatornán három nap óta tomboló vihar szerdán dühöngött a leghevesebben, amikor az Engadin uton volt, fedélzetén hatszáz utassal. Amikor az Engadin már csak tiz mértföldnyire volt Folkestonetól, a női szalon kerek ablakait benyomták a hullámok és a szalonba behatolt a viz, amely percek alatt egy láb magas lett. A nők közt óriási pánik keletkezett, amely mindaddig tartott, amig a hajó nagynehezen elérte Folkestonet. Az utasok kihajózása a magas hullámverés miatt életveszélyes volt és a nőket és gyermekeket valósággal ki kellett cipelni a hajóhidra.

Olasz tisztek halálos szerencsétlensége a francia határon

Milanói jelentés szerint Glazieres mellett az olasz—francia határon két olasz tisztet skigyakorlat közben elsodort a lavina. A katonák azonnal a szerencsétlenek segitségére siettek, de mire a havat sikerült elhordani, az egyik tiszt már halott volt. A másik csak könnyebben sebesült meg.

A jugoszláv-magyar kereskedelmi konvenciókat január első felében irják alá

Beogradból jelentik: A magyar-jugoszláv konvencióknak az aláirását, amint a *Bácsmegyei Napló* már jelentette, csak a pravoszláv karácsonyi ünnepek utánra halasztották. Ha a két kormány között az összes konvenciók tekintetében megegyezés jön létre, akkor rákerül majd a sor a magyar jugoszláv kereskedelmi szerződés megkötésére is. A kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások alatt sor fog kerülni a *csempészetre* és az állategészségügyi intézkedésekre vonatkozó konvenciók letárgyalására.

A jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés megkötése ugy a jugoszláv, mint a magyar politikának egyik legfontosabb problémája. A kereskedelmi szerződés életbelépése a két ország közötti gazdasági viszonyt szabályozza s valószinü, hogy ezután politikai tárgyalásokra is sor kerülhet.

Az általános kereskedelmi szerződés aláirása előtt most a következő konvenciók kerülnek aláirásra: A *vasut* és *tranzit* konvenció, a két ország között lévő összekötő hidak karbantartása, a határutak rendbentartása, határkövek ápolása, a vasuti határállomásokról szóló konvenció, a *Baja* és *Csikeria* és *Baja—Szombor*-i vasuti vonal megnyitása, a kettős megadóztatás elkerüléséről szóló konvenciók, a magánbiztositó társaságok működéséről szóló konvenció, a *fiumei* konvenció, végül a folyami hajózás szabályozásáról szóló konvenció.

A tárgyalások során a magyar delegáció a fiumei konvenció aláirásának kérdésében kérte, hogy ezt a jugoszláv kormány azonnal irja alá, ezt a kérést azonban a jugoszláv kormány nem teljesitette, sőt arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fiumei magyar szabad kikötő kérdésének a tárgyalására csak a kereskedelmi szerződés aláirása után kerülhet csak a sor.

A kumáni rablógyilkosság

A csendőrség a legapróbb részletekig felderitette a bűntényt — Hogy történt a gyilkosság? — Mindent beismert és nyomozóval vádolkozik a rablógyilkos kumáni napszámos

Becskerekről jelentik: Kumán község határában, mint a *Bácsmegyei Napló* megirta, *Marinov* Radiszláv huszonnégyéves napszámos meggyilkolta és kirabolta *Eremics* Szredoje huszonhétéves gazdag kumáni legényt. A véres rablógyilkosság ügyében lefolytatott nyomozás megrendítő részleteket deritett fel és a nyomozó hatóságok előtt teljes megvilágitásban áll ennek a bűnténynek minden mozzanata.

A gyilkos *Marinov* Radiszláv és a meggyilkolt Eremics Szredoje *gyermekkoruk óta a legjobb barátok voltak. Eremicsnek kilencven hold földje volt a kumáni határban,* viszont Marinov Rada földhözragadt szegény ember, akinek kis viskóján kivül nem volt egyebe. A gyilkos Marinov az utóbbi időben nagy nyomorban élt feleségével. Munkát sehol sem kapott és ez a körülmény végképen elkeseritette. Vasárnap este igy szólt feleségéhez:

— Ez nem élet. Holnap valami nagy dolgot csinálok. Meglátod hogy pénzt hozok a házhoz, ha törik, ha szakad.

A feleségével folytatott beszélgetés után Marinov Radiszláv átment a szomszédban lakó barátjához, Eremicshez. Beszélgetés közben Eremics elmondta barátjának, hogy másnap elmegy Novibecsejre malacot venni. Marinov hallotta, amikor Eremics odaszólt a feleségének:

— *Asszony*, tegyél a bugyellárisomba párszáz dinárt, hadd vegyek rajta holnap malacot.

Marinov látta a százdinárosokat és valószinüleg ekkor fogamzott meg benne a gondolat, hogy megöli és kirabolja barátját. A két barát nemsokára elbucsuzott és Marinov hazament és az éjszakát ébren töltötte. Hajnali négy óra tájban megtette az előkészületeket. *Előkeresett egy konyhakést*, megnézte, hogy elég éles-e, de ugy találta, hogy életlen. Kereste a köszörükövet, de nem találta, végre is ugy életlenül zsebébe dugta a rövidnyelü konyhakést. Azután a botját kereste elő, *amelynek végére sulyos vaskorongot szorított rá és igy felfegyverkezve kajnali öt órakor gyalog elindult Novibecsej felé.*

Novibecsejre érve csakhamar megtalálta barátját, Eremicset. Marinov barátjához csatlakozott azzal, hogy majd segit megfelelő malacot találni. Igy jártak-keltek, de Marinov minden alkalommal, amikor Eremics venni akart, lebeszélte:

— *Ezt ne vedd meg, majd kapunk jobbat* — mondta neki.

Végül is a piac végetért anélkül, hogy Eremics vásárolt volna. Eremics át akart menni Vranjevóra, hogy majd ott próbál disznót venni, de Marinov lebeszélte:

— Induljunk hazafelé — mondta — utközben a szállásokon majd találunk.

El is indultak hazafelé. Már közel jártak a kumáni határhoz, láttak egy szállást, ahova bementek, de a gazda nem volt otthon. Tovább mentek és egy kút mellett Marinov javaslatára leültek uzsonnázni. Eremics szalonnával, kenyérrel kinálta barátját. Marinov hirtelen zsebébe nyult és kivette onnan a konyhakést és *hirtelen minden szó nélkül egymásután kétszer, teljes erejéből Eremics fejébe szurt vele...*

A tompahegyü kés alig sértette meg Eremicset, aki a váratlan támadás ellen védekezve Marinov vasvégü botját kapta föl és azzal hatalmas ütést mért barátja *fejére*. Erre mindketten felugrottak, birkózni kezdtek, Marinov torkonragadta Eremicset és nagy erőfeszités után a földre teperte. Azután rátérdelt és az életlen késsel *el akarta vágni barátja torkát*. A kés azonban életlen volt, a *vágás nem sikerült*. Marinov erre hatszor barátja torkába szurta a kést, azután *vagdalni kezdte a nyakát, mig végre sikerült a szerencsétlen ember torkát átmetszeni. Eremics a helyszinen meghalt.*

A borzalmas gyilkosság elkövetése után Marinov kikutatta a halott zsebeit, *kivette a bugyellárist, amelyben nyolcszázhetven dinár volt.* A pénzt és a véres kést Marinov zsebrevágta, aztán fogta a botját és futni kezdett Basahid felé. A juhászok azonban, akik a közelben tartózkodtak, észrevették a menekülő Marinovot. Utána vetették magukat és Basahid közelében elfogták, visszavitték Kumánra és ott átadták a csendőrségnek. A csendőrök megmotozták és a zsebében megtalálták az elrablott nyolcszázhetven dinárt, amely *teljesen át volt ázva a meggyilkolt ember vérétől*, valamint a kést, amellyel a gyilkosságot elkövette.

Marinov a csendőrségen töredelmesen bevallott mindent és nyomorával védekezett. A rablógyilkost beszállitották a becskereki ügyészség fogházába.

Revizió alá veszik

a szuboticai választó. névjegyzékeket

Áprilisban valószinüleg uj községi választások lesznek

A szuboticai választási névjegyzékekből, már kilenc év óta nem törölték a meghalt és a Szuboticáról elköltözött választókat. Sztipics Károly dr. polgármester elhatározta, hogy ezt a fontos kérdést a legrövidebb időn belül rendezi annál is inkább, mert a jelek szerint az uj községi és városi törvény meghozatala után, előreláthatólag *jövő év április hónapban az uj törvény alapján az egész országban megtartják a községi választásokat.*

A szuboticai politikai pártok már évek óta hangoztatják azt a kivánságukat, hogy vegyék revizió alá a választói névjegyzékeket, ugyhogy a revizió elrendelése a pártok körében megelégedést kelt.

Sztipics Károly dr. polgármester kijelentette, a *Bácsmegyei Napló* munkatársának, hogy a választói névjegyzékek revizióját január hó folyamán a tisztviselői kérdés rendezése után fogják végrehajtani. A polgármesteri és a főjegyzői hivatal együttesen teljesen uj választói névjegyzékeket készitenek. A választói névjegyzékekből kihagyják mindazokat, akik elköltöztek Szuboticáról vagy az utolsó kilenc évben meghaltak. Sok külföldi állampolgár is fel van véve a választói névjegyzékbe ezeket szintén törölni fogják. A polgármester végül kijelentette, hogy a szükséges előkészületek megtörténtek a revizió végrehajtására, ami legkevesebb egy hónapot fog igénybe venni.

Szuboticán, a kerületi törvényszék kimutatása szerint, az első választási járásban 15.221, a második választási járásban 14.446 választó van, összesen 29.667, ami tekintve, hogy az összlakosság száma alig százezer, szinte elképzelhetetlenül sok. Kétségtelen, hogy a választók száma a revizió után lényegesen csökkenni fog és csak azok kerülnek be a névjegyzékbe, akiknek a törvény szerint tényleg van választójoguk. Igen sokan mind a két kerületben fel vannak véve, az egyik kerületből ezeket is törlik.

Hafa Solid harisnyák
Braća Schönberger-dél Novisad, Jevrejska ul. 8

Szuboticai panoráma

János csudát tesz a lóval

A síkos asztalton kövéren megrakott fásszekér halad. A kerekek nyikorogva engedelmeskednek. Az egyik ló hirtelen megcsuszik és elterül a havon. A kocsis vadul pattintgatja az ostorát. Közbe káromkodik:

— Gyü te! Az anyád ne sirasson! Persze csődület támad.

— Milyen brutális! — fakad ki a macskabundás hölgyike — egy védtelen lóval!

A kocsis azonban nem törődik a közvéleménnyel, neki délig le kell szállitani a maga harmne méter fáját és vadul a ló nyaka közé csördít:

— Gyü!

A ló feltápászkodik, patáival az eget kaszálja, aztán bágyadtan visszahanyatlik, dagadt hassal, amely ráncos, mint egy ercjét vesztett léggömb. A kocsis elkeseredetten ágál, aztán szózatot intéz a tisztelt gyülekezethez:

— Hát segitsen már valaki!

Két legény nekigyürközik, de a ló kényelmesen elfekszik a karjaik között akár egy makrancos elkényeztetett gyermek, a mama kedvence. Valaki a hóna alá nyul és a paripa csiklandósan elröhögi magát.

— Tyü! — bödül el a kocsis és sujtásra emeli az ostor boldogabbik végét. De egy szemüveges, sovány néni megragadja a karját:

— Nem szégyenli magát? Kinozni egy tehetetlen állatot?

A kocsis szégyenkezve leereszti a kezét és ismét nekirugaszkodik a kocsikeréknek.

— Hórukk! — és a fásszekér megmozdul. Most még csak a paripa van hátra. De a lovacska hallani se akar a robotról, ugy fekszik, kéjesen elterülve a havon, mint a békebeli háremhölgyek, csak még a selyembugyogó hiányzik a combjairól és a gyémántcsattos melltartó a kebleiről. Mikor a lábalhoz érnek, kényeskedve kirug. Egy másik kocsis akit szintén a csődület vonzott a helyszinére, a nyakát kulcsolja át hevesen a kész szerelmi jelenet, akár a Greta Garbó olyan temperamentumos, csak még az operatőr hiányzik, hogy lekapja őket. Operatőr helyett a rendőr jelenik meg a vonagló paripa előtt, szigoruan összeráncolja a szemöldökét és persze nem a lovat, hanem a kocsist teszi felelőssé az egészért.

— Mi történik itten? — kérdi a kis kiváncsi, mintha nem látná a tényállást, amely a napnál is világosabb.

— Elcsuszott a ló, ennyi az egész — mondja a kocsis kedvetlenül, mert a toronyóra már féltizenkettőt mutat és neki délre készen kell lenni a fával, mert különben ugy kirugja a telepről Brumzala ur, a rettenetes, hogy a lába se éri a földet. Ám a rendőrrel nem lehet komázni.

— Lassan a testtel hé — igy a zsaru és kihuzza a noteszát, megnyálazza a tintaceruzáját, hogy szegény kocsisnak elborul az ábrázata.

— Hogy hivják? — igy a rend éber őre.

— Senkifia János.

— Hány éves?

— Harminckettő leszek Szilveszterre. És a végnélküli kérdések hosszu sora következett. Éppen delet harangoztak. Jánosnak elszorult a szive. Látta a dühöngő családapákat, amint az utolsó hasábfát hajitják a tüzre és átkozódva telefonálnak ki a telepre, hogy *mi lesz azzal a fával?* Hát nem jön meg sose *az a fa?* És gorombaságokat vágnak Brumzala ur fejéhez, aki kékül-zöldül . . .

— Szóval elesett és most talpra akarjuk állitani — igy János, hogy kibujjon a rázuduló faggatásokból.

— Ne vágion közbe az eseményeknek — rivalt rá szigoruan a zsaru és Jánosban tótágast állott a düh és az aggodalom.

Na, rámenT egy ujabb félóra mig tisztázták az előzményeket. Kinos lassusággal dolgozott a rendőr, egyes szavakat áthuzott és nira irt néhány helyesirási hibát — már amelyeket észrevett — szintén az Akadémia szabta normális mederbe terelt, akár pásztorfiu korában az eltévedt libákat.

— És most mi lesz a jóval?

A ló feküdt a lobb felén és mélán élvezte a téli tái szépségeit. A gyülekezettel alig törődött. Miután semmiféle biztatásra, fenyegetésre nem volt hajlandó talpraállani, a kocsisnak végre mentő ötlete támadt.

— Nincs egy trombitája? — fordult a rendőrhöz.

A rendőr nemet intett és gyanakodva kérdezte:

— Minek magának a trombita?

A kocsis széles szájjal, félig elröhögve a mondókáját, magyarázta:

— Sári a huszároknál szolgált. Vérbeli katonaló. Ha trombitaszót hall, a világ végére is ellehet szalajtani.

A közeli hangszerkereskedésből csakhamar kölcsönöztek is egy vadonatuj trombitát.

— No, fujjon belé — biztatta Jánost a rendőr.

János a szájához emelte a szopókáját, de aztán visszaengedte.

— Én csak a román riadót tudom.

— Azt nem lehet — kardoskodott a rendőr — fujja a jugoszláv riadót.

— De ez a ló a román seregben szolgált!

Hosszu huza-vona után kiegyeztek, hogy János halkan, közvetlen a paripa fülébe fujja a kürtöt, nehogy nyugtalanságot keltsen a lakosság között a román trombitaszó. A kocsis odatelepedett a paripa szőrös füleihez és tele tüdővel belefujt a harsonába.

— *Trará! Trará!* — zengett a kürt és a paripa nyomban talpra ugrott. Harciasan kihuzta magát, aztán kecses lendülettel nekirugaszkodott az istrángnak és a fáskocsi az álmélkodó emberek sorfala között nekilódult. Fent, a bakon pedig János ült ragyogó ábrázattal és dagadó pofával fujta a csudálatos kürtöt:

Trará, trará!...

(Tamás)

Anyakönyvvezető a vádlottak padján

15 év helyett 16 évet irt be egy községi jegyzőkönyvbe

Becskerekről jelentik: A becskereki törvényszék érdekes pörben hozott ítéletet.

Kikics Szvetozár banatska-topolai jegyző 1924-ben, amikor még aljegyző volt Vranjevón, mint anyakönyvvezető összeeskette Szabó Pált Horváth Máriával. A lány tizenötéves volt és csak miniszteri engedéllyel köthetett volna házasságot, Kikics azonban szivességből mégis összeadta őket, ugy hogy *Horváth* Máriát egyszerüen *egy évvel idősebbnek irta be a házassági jegyzőkönyvbe.* Az aljegyzőt később nyugtalanitotta ez a szivességből elkövetett szabálytalanság és hogy a nyomait eltüntesse, fölkérte *Kofler* Deszánka községi tisztviselőnőt, hogy *az eredeti házassági jegyzőkönyvet tüntesse el, készitsen egy másolatot* és ebben tizenötévesnek irja be Horváth Máriát. Kikics ugyanekkor Pintyin Darinka tisztviselőnőt is rábirta arra, hogy a nála levő hivatali könyvekben *a házasság női szereplőjének évszámát irja át.* A tisztviselőnők az utasitásnak eleget tettek, az azonban nem segitett, mert időközben kitudódott a dolog és az ügyészség *mindhármuk ellen vádat emelt okirathamisitás czimén.*

A tárgyaláson Kikics kijelentette, hogy a hamisitást nem ő, hanem *a két tisztviselőnő követte el, akik bosszuból mindent rá fognak. Kofler* Deszánka azt vallotta, hogy *nem emlékszik semmire,* ha valamit csinált, azt utasitás alapján csinálta. *Pintyin* Darinka kijelentette, hogy a hamisitást Kikics utasitására követte el.

A védők: dr. *Julius* Ármin, dr. *Jaksics* Zsarkó és dr. *Ostovics* Zlatko beszéde során érdekes incidens történt. Jaksics *védő beszédében rendkivül gunyosan* birálta a közigazgatási állapotokat és rámutatott arra, hogy *Kikics* aljegyzőt, miután a hamisitást lekövette, *főjegyzővé nevezték ki.*

— A mi közigazgatásunkban — mondotta — mindig az történik, aminek nem volna szabad történni. Nálunk mindent a visszájára csinálnak.

Párvány ügyész: *Kérem, ez a kijelentés a szerb büntetőtörvénykönyv 103. szakaszába ütközik.*

Jaksics: Tessék ellenem eljárást inditani, én felelek minden szavamért.

A védőbeszédek után Párvány Andrija ügyész előterjesztést is tett a biróságnak, hogy hozzon határozatot, a biróság azonban az ügyész előterjesztését elutasitotta.

A biróság a vádlottakat bünösnek mondotta ki és Kikics Szvetozárt 15 napi fogházra, *Kofler* Deszánkát és *Pintyin* Darinkát 600—600 dinár pénzbüntetésre itélte, az itélet végrehajtását azonban három évre felfüggesztette.

HIREK

— **Szubotics Dusán igazságügyminiszter Szuboticán.** A szuboticai radikális párt kerületi bizottsága pénteken délután három órakor plenáris ülést tart, amelyet dr. Milodinovics Radivoj kir. közjegyző, a kerületi bizottság elnöke hivott össze. Az ülés napirendje: a politikai helyzet megvitatása, a szuboticai választási kerület radikális pártjának reorganizációja és esetleges inditványok. A kerületi bizottság plenáris ülésén megjelenik dr. Szubotics Dusán igazságügyminiszter is, aki pénteken délben érkezik Szuboticára.

— **Sztankovics Szvetozár földmüvelésügyi miniszter megtekinti az árvizvédelmi munkálatokat.** Apatinból jelentik: Sztankovics Szvetozár földmüvelésügyi miniszter csütörtökön délelőtt Bezdánba utazott az árvizvédelmi munkálatok megtekintésére. Bezdánból szánkón bejárja az Apatin-monostorszegi és az Apatin-szontai ármentesitő társaság töltéseit. A munkálatok megtekintése után Bogojevóra megy a földmüvelésügyi miniszter és ott bevárja Vukicsevics miniszterelnököt, aki hajtóvadászatra utazik Boogjevóra.

— **Küldöttségek Kumanudi közoktatásügyi miniszternél.** Noviszadról jelentik: Csütörtökön délután a noviszadi Lloyd, az ipartestület, a kerskedő ifjak egyesületének küldöttségei és a polgári iskola tanári kara felkereste a Noviszadon tartózkodó Kumanudi Koszta közoktatásügyi minisztert. A küldöttségek kérték a minisztert, hogy a kereskedők szempontjából fontos polgári iskolát ne szüntesse meg. A közoktatásügyi miniszter megigérte, hogy a költségvetés véglegezése előtt tanulmányoni fogja a kérdést.

— **Felmentették állásától Terzin György szombori tanfelügyelőt.** Szomborból jelentik: A közoktatásügyi miniszter felmentette állásától Terzin György szomborkerületi tanfelügyelőt és helyébe ideiglenesen Palurervics Milán csacsaki tanfelügyelőt nevezte ki. A kerületi tanfelügyelői hivatal vezetésével amig Palurervics átveszi hivatalát, a közoktatásügyi miniszter Teofanovics Emil Szombor járási tanfelügyelőjét bizta meg. Terzint, aki több mint négy éven át vezette a kerület tanfelügyelői hivatalát, beosztották a Szombor belvárosi elemi iskolához tanitónak.

— **Franciaország után Németország is választ.** Berlinből jelentik: Politikai körökben élénken találgatják már, hogy mikor lesznek az általános választások. A Tägliche Rundschau ugy tudja, hogy Stresemann és a kormány tagjainak többsége egyetért abban, hogy a német választásokat csak a franciaországi általános választások után kell kiirni, még pedig rövidesen a francia választások után, mert fontos külpolitikai kérdések várnak szabályozásra, amelyek addig nem oldhatók meg, amig a kormány keze nemzetközi vonatkozásokban a választások miatt kötve van.

— **Tüz Banatszka-Tordán.** Becskerekről jelentik: Katona István tordai kötelés-mester háza szerdán éjjel kigyulladt és teljesen leégett. A kár százezer dinár.

— **A városi tisztviselők kinevezése.** A Bácsmegyei Napló szerdai száma közölte, hogy a belügyminiszterium 21231. számu rendelete értelmében a november 6-ika utáni tisztviselői kinevezések érvénytelenek. Illetékes helyen közlik, hogy ez a hir téves, mert erről a kérdésről a belügyminiszter által kiadott 15330. számu szabályrendelet ötödik fejezet második pont második bekezdése teljesen világosan intézkedik. Eszerint a képviselőtestület két hónapon belül kérheti a főispánt, hogy azokat a tisztviselőket nevezze ki, akiknek a kinevezése az ő hatáskörébe tartozik. Ellenkező esetben a jelenlegi tisztviselők megmaradnak állásukban illetőleg a főispánnak nincs jogában felváltani ezeket a tisztviselőket, ha november 6-ikán állásban voltak.

— **Szabadlábra helyezték Komlós és Rákos becskereki olajkereskedőket.** Becskerekről jelentik: A törvényszék vádtanácsa végzést hozott, amely szerint hatvanezer dinár óvadék ellenében szabadlábra helyezi a csalás és sikkasztás vádja miatt letartóztatott Komlós Ferenc és Rákos Béla becskereki olajkereskedőket. A végzést a tábla is helybenhagyta és igy a két kereskedő csütörtökön elhagyhatta a fogház épületét.

A noviszadi ujságirószekció Szilveszterestélye. Noviszadról jelentik: A noviszadi ujságirószekció Szilveszter-estélye lesz az dei Szilveszter szenzációja. A tőzsdepalota nagytermében megtartandó hangversenyen dr. Adamovics Péterné Dubszka Bozsana operaénekesnő, Fuchs Györgyné, Waldner Edith, Ungvári Andor, Griesold Emil, Vranics Mane, Magyar Zoltán, valamint Kottasz Aladár müködnek közre. A hangverseny után tombola és tánc lesz. Meghivókat nem bocsátanak ki. Megjelenés sötét uccai ruhában.

— **Megerősitették állásában a kulpini jegyzőt.** Noviszadról jelentik: Kulpin község képviselőtestülete szerdán tartott ülésén véglegesitette állásukban Oberknezsevics Lázár jegyzőt, Turó Mirkó aljegyzőt és Vadnal Franjo irnokot. Pályázatot csak a rendőrlegénységi és őrmesteri állásokra irnak ki.

— **Kaszával levágta ellenfele két ujját.** Noviszadról jelentik: A felebbviteli biróság most tárgyalta Szvabics Mija rojavoszaloi hatvankétéves földmives ügyét. Szvabics 1923 augusztus 25-én összeveszett Hlavács Alekszandarral és kaszával levágta két ujját. A szombori törvényszék hat havi fogházra és négy évi hivatalvesztésre itélte. A felebbviteli biróság az itéletet jóváhagyta.

— **Itélet a zagrebi kémkedési perben.** Zagrebből jelentik: Rendkivül nagy érdeklődés mellett hirdette ki ma a törvényszék az itéletet a zagrebi kémkedési perben. A biróság felségárulás büntettében bünösnek mondotta ki Prkut Iván volt kapitányt és öt évi börtönre itélte, Menisa Iván magántisztviselőt mint bünsegédet két évi börtönre itélte, a harmadik vádlottat, Pribanics Milan kereskedelmi utazót azonban bizonyitékok hiányában felmentette. A biróság beigazoltnak vette, hogy Prkuték pénzért belföldi katonai adatokat szállitottak bécsi cinkostársaik közvetitésével egy más állam katonai közegeinek. Mindkét vádlott semmiségi panaszt jelentett be.

— **Ausztria ragaszkodik Burgenlandhoz.** Bécsből jelentik: Az osztrák nemzeti tanács csütörtöki ülésén a költségvetési provizórium tárgyalása során Richter szociáldemokrata képviselő különböző külpolitikai kérdésekre is kitért. Seipel kancellár válaszolva ezekre a kérdésekre, megismételte a nemzeti tanács költségvetési bizottságában tett kijelentését, hogy szilárd meggyőződése szerint semmiféle kétely sem jogosult a békeszerződéseknek a volt Nyugatmagyarországra, a mai Burgenlandra vonatkozó részének biztonságát és állandóságát illetően. Leszögezte, hogy nemcsak Ausztria ragaszkodik a Burgenlandra vonatkozó jogaihoz és Burgenland az Ausztriához való tartozás jogához, hanem annak a meggyőződésének is kifejezést adott, hogy Burgenland határait Magyarországgal szemben nem fenyegeti semmiféle veszély. Kijelentette Seipel, hogy nem kételkedik a magyar kormány loyalitásában Ausztriával szemben és a magyar kormány ismételten a legkomolyabb formában biztositotta Ausztriát, hogy távol áll minden Burgenlandra vonatkozó esetleges irredenta-mozgalomtól.

Márványlestő az uj Blaupunkt [hangszóró,
Ami után álmodban is vágyódó',
Gyere vedd meg, ne spekuláj, [nem drága:
Ezerhétszázötven dinár az ára.
Konrath D. D. Subotica

— **Felhivás a telefonelőfizetőkhöz!** A szuboticai postahivatal felhivja a szuboticai telefonelőfizetőket, hogy a hátralékos előfizetési dijakat legkésőbben december 31-ig fizessék be a telefonközpont főnökségénél, mert aki ezt elmulasztja, annak a telefonját kikapcsolják.

— **Játék a fegyverrel.** Szentáról jelentik: Fehér István sztaribecsei szobafestő karácsony első napján kétcsövű pisztolyát ki akarta próbálni. A pisztoly csütörtököt mondott, mire a szobafestő a cső fölé helyezte kezét és rávágott a fegyver ravaszára. A fegyver Fehér balkezét a szó szoros értelmében szétroncsolta. A sulyosan sérült szobafestőt beszállitották a szentai közkórházba.

— **Felmentés az államellenes izgatás vádja alól.** Noviszadról jelentik: A szombori ügyészség államellenes izgatással vádolta Trombitás Péter telecskai földmivest és a szombori törvényszék ezévi március 24-én három havi elzárásra itélte. A felebbviteli biróság szerdán megváltoztatta az elsőfoku itéletet és Trombitás Pétert felmentette a vád alól.

— **A szuboticai szokolegyesület Szilveszter-estje.** A szuboticai szokolegyesület szombaton este nyolc órai kezdettel a Horváth vendéglő helyiségeiben gazdag programmal sziveszteri mulatságot rendez, amelyre a szuboticai szokolokat és a szokolbarátokat meghivja. A szokolegyesület vasárnap délután három órakor a szokolegyesület helyiségeiben »Szelot« tart.

— **Ellopták a ruháit egy vrsaci tanárnak.** Vrsacról jelentik: Vukovics Pavle, a vrsaci tanitóképző intézet tanára feljelentést tett a vrsaci rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek feltörték a lakását és onnan ruhatárának nagy részét ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Szerencsétlenség munka közben.** Szentáról jelentik: Kollár Mihály gazdasági ispán, a Kadvány-tanyán csütörtökön délelőtt meg akarta javitani a szecskavágógépet, miközben a gép rudjába beleakadt kabátja ujja és a gép balkarját eltörte. Beszállitották a szentai közkórházba.

— **Huszonötezer dinárt loptak egy jabukai gazdálkodótól.** Vrsacról jelentik: Bancu Todor gazdálkodó jelentést tett a rendőrségen, hogy jabukai lakásán, amig ő Vrsacon a hetivásáron volt, betörők jártak és onnan 9670 dinár készpénzt és több értéktárgyat loptak el. A kára meghaladja a 25.000 dinárt. A nyomozás megindult.

— **Az »Iglói diákok« Sztaribecsejen.** Sztaribecsejről jelentik: A Zagrebban tanuló magyar diákok Jugoszláv Katholikus Egyesület-ének mükedvelői karácsony másnapján Sztaribecsejen szinházi előadást rendeztek, mely alkalommal előadták Farkas Imre »Iglói diákok« cimü énekes szinmüvét. Az előadás jó volt és a szereplőket egész este melegen tapsolta a közönség. A darabot Blazsek Ferenc rendezte. A főbb szerepeket Utassy Ferenc, Martalics Gyula, Nagy Iván, Bárány Bösko, Lőrenez Sebestyén, Nánássy Károly, Szélinger Jenő, Klemm Ádám, Hornyik János, Tripolszky Aladár, Dudás Tibor, Magosy Imre, Sóti Ferenc és Péter Béla játszották nagy sikert aratva. Kisebb szerepükben jók voltak Görbe Veronka, Papp Böske, Brankovics Rózsi, Neogrády Váli és Graff Nándorka. Az egyetemi hallgatók több vajdasági városban rendeznek szinielőadásokat a menza javára.

— **Erdélyi Béla diplomája hamis.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszékhez most érkezett válasz a berlini Frigyes Vilmos tudományegyetemtől arra az átiratra, amelyet a vizsgálóbiró intézett az egyetemhez Erdélyi Béla diplomája ügyében. A feleséggyilkossággal vádolt Erdélyi Béla lakásán ugyanis a berlini egyetemen kiállitott diplomát találtak, amelynek alapján Erdélyi a doktori cimet használja. A diplomát elküldték Berlinbe, ahonnan most az a válasz érkezett, hogy a diploma hamis. Erdélyi mindössze két szemesztert hallgatott a Frigyes Vilmos egyetemen. Erdélyi Bélát diplomahamisitás miatt is felelősségre vonják.

A

SZENT PÉTER ESERNYŐJE

Beogradban átvehető naponta 8-tól 10-ig a Terezián lévő „Takovo" pincében

— **Meghalt Pajdák Emil volt torontáli alispán.** Becskerekről jelentik: Pajdák Emil, Torontálmegye volt alispánja, kedden este hosszabb betegeskedés után meghalt. Pajdák Emil egész életét a közigazgatási pályán töltötte, a háboru után Kikinda polgármestere, majd Torontálmegye alispánja lett, majd mint nyugalmazott alispán községi jegyző lett Hetinben, ahonnan csak nemrég tért vissza Becskerekre, miután a hetini jegyzőség a demokratáknak jutott. Betegsége nem látszott sulyosnak, az utolsó napon még a kávéházban volt, estére pedig váratlanul elhunyt. Pajdák Emilt szerdán délután temették el nagy részvét mellett, mert a népszerü volt alispánt mindenki szerette és tisztelte Becskereken.

Dr. Szántó Gábor főorvos külföldi tanulmányutjáról megérkezett s rendelését ujra megkezdte.

— **Ujév napján ingyen nézhetik meg a gyerekek az »Aranykakas«-t a Népkörben.** Vasárnap délután négy órai kezdettel kerül szinre harmadszor olcsó helyárakkal az »Aranykakas« cimü mulatságos énekes vigjáték, amelyre minden felnőtt egy gyermeket vihet magával. Jegyek Krécsinél kaphatók és vasárnap a Népkör pénztáránál.

— **Ellopták a vonaton a pénztárcáját.** Vrsacról jelentik: Stefanovics Sztéva maribori kereskedőnek a pancsevói állomáson ismeretlen tettes kilopta 18.000 dinárt és számos fontos okmányt tartalmazó pénztárcáját. Stefanovics a lopásról, amit csak a vonatban vett észre, azonnal jelentést tett a csendőrségen. Zgrdea Jon gazdálkodónak Alibunár közelében 2630 dinárt tartalmazó tárcáját lopták el ismeretlen tettesek. A nyomozás megindult.

— **A kikindai atlétikai klub Szilveszter-estélye.** A kikindai atlétikai klub szombaton este a Nemzeti-szálló nagytermében Szilveszter-estét rendez, amelyen Sinalberger János budapesti zongoramüvész is közremüködik.

— **Snowden kilépett a független munkáspártból.** Londonból jelentik: Philip Snowden angol munkáspárti képviselő aki a Macdonald -kormányban pénzügyminiszter volt és harmincznégy éve áll a munkáspárt balszárnyának élén, később pedig a független munkáspártnak egyik vezére, levélben értesitette a független munkáspárt titkárát, hogy kilép a pártból. Snowden kilépését azzal indokolta, hogy amióta a Labour Party végleg a szocializmus alapjára helyezkedett nincs értelme a független munkáspárt fentartásának, mert mindkét pártnak ugyanaz a programja és a független munkáspárt csak a Labour Party és az összmunkásság erejét csökkenti.

— **Meggyilkolták a moszkvai olasz alkonzult.** Moszkvából jelentik: A főváros környékén Cotijo olasz alkonzul teljesen oszlásnak indult holttestét találták meg. Az olasz követség és az orosz hatóságok képviselői kiszálltak a helyszinre. Az orosz hatóságok szerint rablógyilkosság történt. A vizsgálat megindult. Az esetről az olasz követség még nem adott ki nyilatkozatot.

— **Farkas Antal visszatért Budapestre.** Budapestről jelentik: Farkas Antal, az ismert iró és ujságiró, a Népszava volt munkatársa, aki a kommün bukása után emigrált, ahol különböző lapoknak volt munkatársa és a Népszavának irt verseket és cikkeket, csütörtökön visszaérkezett Budapestre. Miután az ügyészség ugy találta, hogy a vele szemben fennálló vádak enyhébb megitélés alá tartoznak, salvus conductust adott, amelynek alapján Farkas Antal szabadlábon fogja bevárni az eljárás lefolytatását.

— **Mükedvelő előadás Sztaramoravicán.** A sztaramoravicai mükedvelő ifjuság karácsony másnapján megismételte a »Zebra« cimü francia bohózat előadását. A főbb szerepekben Cibere Lajos, Horváth Gyula, Stanyó Bözsi, Boldog Sárika és Kneor Juliska arattak nagy sikert.

— **Csehszlovákiában diszsirhelyen akarják eltemetni Szaszanovot.** Prágából jelentik: A nemzeti szocialista párt csütörtökön gyászünnepélyt tartott a napokban elhunyt Szaszanov volt orosz külügyminiszter emlékére. Kramarz dr. méltatta a nagy orosz államférfiu érdemelt, akinek sokat köszönhet a csehszlovák nemzet. Kramarz felszólitotta a csehszlovák kormányt, hogy temettesse el Szaszanovot államköltségen, diszsirhelyen Prágában és kérje fel az özvegyet, egyezzék ebbe bele, ha pedig eljön az idő, amikor Szaszanov hazája földjében piherhet, a csehszlovák kormány vitesse át a koporsót Oroszországba.

— **A kerényi bucsu epilógusa.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken dr. Masirevics törvényszéki elnök tanácsa csütörtökön tárgyalta Fodor Sándor sztaramoravicai, Lovász Ferenc szvilojevói és Szatlek Jakab oszljeki legények bünügyét, akiket az ügyészség sulyos testi sértés büntettével vádolt. A vádlottak a bucsu alkalmával egyik korcsmában összeszólalkoztak egy másik asztalnál ülő kerényi legényekkel. A veszekedést tettlegesség követte, melynek során Müller Mihály és Haberbusch Gáspár poharat vágtak Fodorékhoz, a kik erre az egész társaságot a korcsmából kizavarták és Müllert összeverték. Müller segélykiáltásaira szülei fellármázták a falut. A szomszédok vasvillával összefutottak és ezek közül egyik a menekülő Lovászt leütötte, mire Fodor a kezében levő konyhakéssel hátba szurta idősebb Müller Mihályt, aki hat hónapon át sulyos beteg volt. A tárgyaláson a biróság bünösnek mondta ki Fodort sulyos testi sértés büntettében és ezért tizenöt havi fogházra, Lovász Ferencet és Szatlek Jakabot mint bünsegédeket három-három havi fogházra itélte. Az itéletben ugy az ügyész, mint az elitéltek megnyugodtak.

— **Leányrablók a biróság előtt.** A szombori törvényszék Vojvodics-tanácsa csütörtökön tárgyalta Boskov Milán huszonhároméves, Boskov Szima huszonegyéves, Boskov Iván huszéves és Davidov Dusán huszonhatéves sztapari illetőségü legények bünügyét, akiket az ügyészség leányrablással vádolt. Boskov Milan két testvérével és Davidovval meglesték a hazatérő P. D. huszéves sztapári leányt, akit Boskov Milan előzőleg feleségül kért. A leányt erőszakkal feltették a már előre odarendelt kocsira és elhajtattak. A leány sikoltozására a falu végén a járókelők a kocsit feltartóztatták és a legények foglyát kiszabadították. A biróság mind a négy vádlottat felmentette, miután az első és negyedrendü vádlottnál figyelembe vette az enyhitő körülményt és azt, hogy senki sem károsult, a második és harmadrendü vádlottnál pedig azt, hogy a tett elkövetése idején kiskoruak voltak. Az itéletben ugy a vád, mint a védelem képviselői megnyugodtak.

— **Az aktivitás mellett döntött a vrsaci román gyülés.** Vrsacról jelentik: A »Bácsmegyei Napló« megirta, hogy a jugoszláviai román kisebbség körében a választások után több oldalról felmerült az a terv, hogy a román párt vonuljon passzivitásba és tartózkodjon minden politikai tevékenységtől. Fistea Ádám a román párt alelnöke, Butorca Alekszandru vezértitkár és Roman Nikolaj a »Nadejdea« szerkesztője ebben az ügyben értekezletre hivták össze a román párt vezetőit és a Jugoszláviában élő román intellektueleket. A gyülést Vrsacon tartották meg, amelyen nem vett részt *Petrica* Teodor a román párt vezére, *Socarda* Trifu az Uzdin-környéki románok vezetője és *Roman* Nikolaj szerkesztő sem. A gyülésen Oprea Trajan vrsaci esperes részletesen beszámolt a jugoszláviai román kisebbség iskolai, egyházi gazdasági, politikai és kulturális helyzetéről. Oprea jelentését a gyülés tudomásul vette és elhatározták, hogy a jugoszláviai román párt nem vonul passzivitásba, hanem továbbra is mint önálló párt élénk politikai tevékenységet fog kifejteni a románok kisebbségi jogainak elismerése és bizonyitása érdekében.

Ne kinozza gyermekeit a közönséges, nyulós csukamájolajjal 11720—1

hanem adja nekik a kellemes izü és illatu JEMALT-ot. A gyerekek nyalánkságszámba veszik. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában

— **A szuboticai rendőrség uj rendelete a külföldiek tartózkodási engedélyének meghosszabbitásáról.** A szuboticai rendőrség csütörtökön uj rendeletet adott ki a külföldi állampolgárok tartózkodási engedélyének meghosszabbitásáról. Eszerint a vizum, illetve a tartózkodási engedély lejárta előtt nyolc nappal kell a külföldi állampolgároknak a meghosszabbitás iránti kérvényeiket benyujtani a rendőrséghez. Kivételes esetekben három nappal a lejárat előtt kell a kérvényt beadni. Amennyiben a tartózkodási engedély meghosszabbitását — két hónapnál hosszabb időre — a minisztériumtól kéri az illető, tizennégy nappal hamarább kell beadni a kérvényt a rendőrséghez. A szuboticai rendőrség felhivja az érdekelteket, hogy kérvényeiket a megjelölt határidőn belül adják be mert azokat ellenkező esetben nem veszik figyelembe.

E. Szécsi

„PHILATELIA"

bélyegkereskedés Subotica Cirila Metoda trg 53 (Teréz templommal szemben) sorban).

Nagy választék külföldi bélyegekben. Legujabb kiadásu albumok minden nagyságban és katalógusok raktáron. 1417

— **Válságosra fordult Svehla csehszlovák miniszterelnök állapota.** Prágából jelentik: A már régebben betegeskedő Svehla csehszlovák miniszterelnök állapota váratlanul sulyosra fordult és a Prágában elterjedt hirek szerint az orvosok aggódnak életéért.

— **Megválasztották Szonta község elöljáróságát.** Szomborból jelentik: Szerdán délelőtt ült össze az ujonnan megválasztott Szonta község képviselőtestülete. Az ülésen megválasztották az uj községi elöljáróságot. A választás eredménye 26 szavazattal 14 szavazattal szemben a következő: Biró: Zlatár Gyuka demokrata, albiró: Vidakovics Nikola demokrata, esküdtek: Koprics Sándor magyarpárti, Andrasics Márkó, Nezin Lovra és Bokács Masin, pénztáros: Zecz Jósa, adópénztáros: Jegert Antal és közgyám: Zecz Sztipán demokraták.

Ne fogadjon el az orvos által rendelt

Pyramidon tabletták

helyett silány utánzatokat, vagy hamisitványokat.

Ügyeljen az eredeti csomagolásra!

— **A sztaribecseji alsóvárosi elemi iskolák tanulóinak karácsonyi előadása.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji alsóvárosi elemi iskolai tanulók a karácsonyi ünnepek alatt több izben előadták a »Bethlehemi bakter« cimü karácsonyi szinmüvet a szegénysorsu iskolás gyermekek javára. Az előadásokor kitüntek: Prihoda Mária, Szüz Mária szerepében, Bartusz József Szent József szerepében, Papp Mária angyal, Szvircsevics Lázár, Balcer Mária, Kiss Ferenc, Megyeri Julia, Károlyi József, Simon János, Fazekas Ilona, Pásztor Antal, Csányi Károly, Kiss Katica, Szög Rozika, Kiss Teruska, Ularik Aranka és Papp Annuska. A sikerült előadások rendezéséért az érdem az alsóvárosi tantestület és Csifolszki István plébánost illeti.

Köhögést, náthát, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyit a *Sirolin.* Kapható minden gyógyszertárban.

— **Békovóból nem lesz Halbrohrevó.** A békovói Halbrohr-féle gazdaság érdekes beadvánnyal fordult a közlekedésügyi minisztériumhoz, amelyben kérte, hogy Békovó mellett a Halbrohr-gazdaság részére létesitsenek külön vasuti megállót. Az állomásépület felépitésének és berendezésének költségeit a Halbrohr-gazdaság hajlandó lett volna fedezni, ha ennek ellenében a közlekedésügyi minisztérium az uj állomást Halbrohrevónak nevezi el. A közlekedésügyi minisztérium most elutasitotta az érdekes kérelmet és igy Békovóból nem lesz Halbrohrevó.

— **Adomány a szegénysorsu sztaribecseji diákoknak.** Sztaribecsejről jelentik: Dr. Pece Sándor bácskogradistei orvos a napokban hatszázhatvan dinárt juttatott a sztaribecseji szegény diákokat segélyző bizottsághoz. A bizottság az adományt a Sztaribecsejen tanuló szegény gimnazista tanulók segélyezésére forditja.

Asszonyom! Hiába kisérletezik, csakhamar meg fog győződni, hogy szépséghibáitól csak *Roth Olga speciális kozmetikai intézete* (Szubotica, Kralj Alekszandrova ulica 4. sz., Rossija Foncière palota, félemelet) tudja végleg felelősséggel megszabaditani. Szépségápoló szereim kiváló hatásuak és vidéken is közismertek. Postai szétküldés. Kaphatók szeplő- és arcfehéritő-krémek, szappanok és gyógypuderek, hánulasztók. Orada arcpakkolás. Hajszálak végleges eltávolitása. Tanitványok felvételenek.

A **»Lawn-Tennis Klub Subotica-Palić«** 1928. január 7-ikén a »Hotel Jagnje« termeiben délután hat órai kezdettel zártkörü teadélutánt rendez tagjai és azok vendégei részére. Résztvenni óhajtók jelentkezzenek. Dr. Schulmann Imre (Kramer Antal és Társa cég), Csaikás József (Opšta Kreditna Banka) és Kramer László (Jevrejska Centralna Banka) uraknál.

— **Késelő utfelvigyázó.** Noviszadról jelentik: Bosnyákovics Zsivkó pancsevói utfelvigyázó Pancsevón 1923. julius 22-én az egyik kocsma előtt késsel hasbaszurta Wenzel Antalt. A kocsmárost, aki a duhajkodó utfelvigyázót kidobta a kocsmából, szintén meg akarta szurni. A pancsevói törvényszék a vádlottat négy havi fogházra és négyszáz dinár pénzbüntetésre itélte. Az itéletet a felebbviteli biróság most jóváhagyta.

Mérnöki hir. Perényi Andor okleveles mérnök, jogositott mérnöki és földmérői irodáját Szentán a Pasiceva utca (volt Adai-ucca 8. sz. alá helyezte.

Mielőtt beszerezné butorkészletét, tekintse meg Szenti és Virág cég Bene Sudarević ul. 54—56. szám alatti butorraktárát. Szolid árak! Kedvező feltételek!

Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyujt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangu *Parkszálloda,* amennyiben a szobák árából **husz százalék, az éttermi árakból pedig tiz százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhivjuk a Parkszállodának lapunk más helyén olvasható, szives figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.**

— **Tanitói kinevezés.** A közoktatásügyi miniszterium csütörtökön Kelebiára tanitónak nevezte ki Lungulov Radivoj okleveles tanitót. A kelebiai elemi iskolában az idén fog megkezdődni a tanitás, mert az oda kinevezett tanerők vonakodtak elfoglalni állásukat. A kelebiai iskola nagyon messze esik a várostól és bár a legmodernebb iskolai épülete van, az idén senki sem volt hajlandó odaköltözni. Lunguluv Radivoj kinevezése általános megelégedést keltett a tanügyi körökben, mert hozzáértő, ambiciózus tanerő került a legnehezebb határszéli tanügyi pozicióba.

— **Eljegyzés.** Fischer Nellike Zsabalj és Komlós Andor Kać jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Szilveszter-est a Katholikus Legényegyletben.** A szuboticai Katholikus Legényegylet mükedvelő gárdája december hó 31-én este nagyszabásu, tánccal és kabaréval egybekötött Szilveszter-estét rendez. A nivós müsor keretében fellépnek: Raczkó Ilus, Tóth Gabi, Nagy Magda, Mayer Béla, Schadl József, Sztojsics Lázár és a mükedvelő gárda nagy része. Jegyek előre válthatók a Krécsi-féle könyvkereskedésben.

— **Betörés Vrsacon.** Vrsacról jelentik: Nedeljkovics Jóca vrsaci kereskedő, a kereskedők egyesületének elnöke feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek feltörték Obilicsevo-ucca 30. szám alatti lakását és onnan egy értékes perzsaszőnyeget loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Kraljevbregi pezsgő
a vezető márka

A Szuboticai Kereskedők és Gyárosok Egyesülete (Lloyd) az idén is folyó hó 31-ikén saját helyiségeiben szilveszter-estélyt rendez. Kezdete este fél 9 órakor. Ezen az estélyen csakis az egyesület tagjai, azok hozzátartozói, valamint az egyesületi tagok által bevezetett vendégek vehetnek részt.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadtság, levertség, félelemérzések eseteinél a természetes »Ferenc József« keserüviz kitünő háziszer, amely az emésztőszervek legtöbb részéből eredő zavarokat gyorsan megszünteti és visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a *Ferenc József* viz öreg embereknél is enyhén, kellemesen és megbizhatóan hat. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

SPORT

A **sztaribecseji »Tesla« kerékpáregyesület évi közgyülése.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji »Tesla« kerékpáregyesület most tartotta évi rendes közgyülését, amelyen Bozsin Alekszander elnök elnökölt. Az elnöki, titkári és felügyelőbizottsági jelentések jóváhagyása után megejtették a tisztviselőválasztásokat. Az uj tisztikar a következőképpen alakult meg: Védnökké Nikola Teslát, az Amerikában élő hirneves feltalálót választották meg. Tiszteletbeli elnökök lettek: Dr. Balassa Pál tartománygyülési képviselő és Zsivkovics-Bain Száva községi elnök, elnök: Bozsin Alekszander, alelnök: Komáromi János, titkárok: Popovics Milenkó és Brankovics György, pénztárnok: Lázics Alekszander és Buzogány Sándor, könyvtáros: Dungyerszki Zorán, orvos: Dr. Kelemen József, ügyész: Dr. Davidovac Milán, kapitányok: Lazics A. és Kohl János. Választmányi tagok lettek: Miskovics Zsifkó, Tihanyi Ernő, Zsivkovics Borivoj, Gortva Károly, Kékics Péter, Halász Lajos, Nikolics Milán, Várkonyi János, Rácz Imre, Görbe János és Sokk Imre. Felügyelő bizottság: Nógrády József, Szvircsevics Iván és Dungyerszki Zorán, helyettesek: Farkas György, Radek Jenő és Bozsics Milorád. Szanitészek: Lazics A. és Farkas Mihály. A tisztikar megválasztása után a közgyülés Bozsin Alekszander elnök záró szavaival ért véget.

KINTORNA

— Mondd, nem ijedős ez a ló?
— Dehogy. Hiszen egyedül mer hálni a nagy istállóban.

*

Az egyik borbélysegéd: No, te ugyan jól megvágtad az arcán ezt a pasit!
A másik: Tudod, viszonyom van a szobalányával és az a vágás azt jelenti hogy kedden este elvárom őt.

*

A tanitó ráförmed Palira, aki elkésett az iskolából:
— Haszontalan, megint kezded a későnjövést?
— Tanitó ur, kérem, papámnak szüksége volt rám.
— No és nem tudott mással helyettesiteni?
— Nem kérem, mert pofozott . .

*

Három ur ül a kávéházban és kártyázik. Egyszerre csak beront egy negyedik és izgatottan, halálsápadtan szólitja meg az egyik kártyázót:
— Glückwurst ur, az Isten szerelmére, nagy baj történt. Kigyulladt az ön háza és a felesége benn van az égő házban.
Gückwurst ur ugyanesak sápadtan és izgatottan fordul partnereihez:
— Uraim, ne vegyék rossznéven, hiszen bizonyára együttéreznek velem és megértik, ha bemondom a három mestert.

RÁDIÓ-MÜSOR

(A város melletti szám a hullámhosszat jelenti)

Péntek, december 30

Zürich (535) 16: Gramofonhangverseny. 20: Házizenekar hangversenye. 20.40: Dalest. 21.20: Házizenekar hangversenyének folytatása.

Zagreb (310) 13.15: Gramofonzene. 20.15: Zenetörténet. 20.35: Hangversenyest. 22: Könnyü esti zene.

Budapest (557.5) 17: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 18.15: Sturm József dr. »A fogápolás fontossága.« 19.15: Hangverseny.

Bécs (517.2, 577) — *Graz* (357.1) — *Innsbruck* (294.1) —*Klagenfurt* (272.7) 11: Délelőtti hangverseny. 16: Délutáni hangverseny. 20.45: Wiener Symphonieorchesters hangversenye. 22: Tarka-est. Éjfélkor közvetités a Schubertkircheből.

Barcelona (344.8) — *Madrid* EAJ (375) 18.30: Rádiókvintet. 21.10: Emma Garcia hangversenyénekesnő hangversenye.

Berlin (483.9, 566) — *Königswusterhausen* (1250) — *Stettin* (236.2) 16.30: Szórakoztató zene. 19.30: Operaelőadás »Luisa Miller«, opera három felvonásban (Verdi). 22.30: Szórakoztató zene.

Rádiótulajdonosok
Ne feljtsék el **január 1-én a postán befizetni** az esedékes előfizetési dijat
75·— dinárt
KONRATH D. D.
11584 **SUBOTICA**

Breslau (322.6) — *Gleiwitz* (250) 16.30: Rádió zenekari hangverseny. 21.15: Kedélyes-est. Utána tiz perc esperantó.

Prága (348.9) 11: Gramofonzene. 12.05: Déli hangverseny. 19.15: Könnyü zene. 20: Szimfonikus hangverseny.

Stuttgart (379.7). — *Freiburg* (577). 16.15: Délutáni hangverseny. 20: Orgonahangverseny. 20.48: Szinielőadás: »Jean der Wunderbare« vigjáték.

Brünn (441.2) 18: Operaelőadás a Nemzeti Szinházból: »Pillangókisasszony« (Puccini). 22: Átvitel Prágából.

Róma (450) 17.30: Tánczene. 20.45: Zenekari hangverseny.

Frankfurt a/M (428.6) — *Cassel* (272.7) 17.45: Franz Baumann hangversenye. 19: A délnyugati rádióklub félórája. 20: Szórakoztató zene. 21: Hangverseny. Utána gramofonzene.

Hamburg (394.7) — *Bremen* (252.1) — *Hannover* (297) — *Kiel* (254) 16.15: Hannover: Coloratour dalok. 16.15: Kiel: Kamarazene. 20: Szinielőadás. Utána hangversenyátvitel a Wallhoff-kávéházból. 23.30: Tánczene.

Königsberg (329.7) — *Danzig* (272.7) 11.30: Délelőtti hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 21: Ukrán népdalok. 22.10: Rádió-táncóra. Utána tánczene.

Langenberg (468.8) — *Dortmund* (283) — *Münster* (241.9) 18: Délutáni hangverseny. 20.15: Dortmund: Hangverseny. Utána tánczene.

Lausanne (630) 18: Gramofonzene. 20.30: Átvitel Bernből.

TŐZSDE

Zürich, dec. 29. *(Zárlat.)* **Beograd 9.14,** Páris 20.365, London 25.2575, **Newyork** 517.20, Brüsszel 72.40, Milánó 27.31, Amszterdam 209.25, Berlin 123.575, **Bécs** 73.10, Szófia 3.74, Prága 15.32, **Varsó** 58.05, Budapest 90.50, Bukarest 3.98.

Szombori terménytőzsde, dec. 29. Buza bácskai vasut 302.50—307.50, rozs bácskai vasut 71—72 kilós 295—300, zab bácskai vasut 250—300, árpa takarmányi 61—62 kilós 220—225, takarmányi 63—64 kilós 235—240, tavaszi 65—66 kilós 265—270, uj tengeri bácskai vasut XII. 205—210, bab fehér nem válogatott 5—7 százalékos 325—330, fehér válogatott 360—365, lisztek: 0gg 425—445, 0g 425—445, kettes 410—430, ötös 380—400, hatos 320—340, hetes 260—270, nyolcas 205—215, finom korpa 195—200. Irányzat: változatlan.

Budapesti gabonatőzsde, dec. 29. A gabonatőzsde irányzata javuló és a forgalom is élénkebb. Hivatalos árfolyamok pengő értékben a határidőpiacon: Buza márciusra 31.55—31.60, zárlat 31.54—31.56, májusra 32.06—32.08, zárlat 32.04—32.06, rozs márciusra 30.50—30.60, zárlat 30.54—30.56, májusra 30.56—30.60, zárlat 30.56—30.58, tengeri májusra 25.58—25.62, zárlat 25.62—25.64, juliusra 26.02, zárlat 26.02. A készárupiacon: Buza 30.15—31.25, rozs 29.05—29.25, árpa 26.50—27.50, sörárpa 29.50—33, köles 23—24, tengeri 25.75—26, zab 25.25—25.75, repce 48—50, korpa 19.75—20.

Budapesti értéktőzsde, dec. 29. Magyar Hitel 91.3, Osztrák Hitel 53.5, Kereskedelmi Bank 126.8, Magyar Cukor 212, Georgia 16.2, Rimamurányi 114.9, Salgó 75.4, Kőszén 763, Bródi Vagon 2.2, Beocsini Cement 278, Nasici 184.5, Ganz Danubius 200, Ganz Villamos 179.5, Roskányi 14, Atheneum 28.5, Nova 48.8, Levante 27.4, Pesti Hazai 228. Irányzat: tartott.

Budapesti állatvásár, dec. 29. A vágómarhavásárra 403 állatot hajtottak fel. Árak kilónkint: ökör jobb 102—124, kivételesen 132 fillér, közepes 84—100, gyenge 52, bika jobb 102—116, közepes 88—100, gyenge 72—86, bivaly 70, tehén jobb 100—116, közepes 76—96, gyenge 52—72, kicsontozni való marha 30—50, növendékmarha 72—116 fillér.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Apatin 18 (—6), Bogojevó 63 (—13), Vukovár 20 (—10), Palánka 6 (+6), Noviszad 14 (—6), Zemun 190 (—34), Pancsevó 208 (—24), Szmederevó 300 (—49). Dráva: Osztjek 90 (—18). Száva: Mitrovica 510 (—12), Beograd 142 (+34). Tisza: Szenta 34 (—), Becsej 80 (—4).

KÖZGAZDASÁG

A kivitelre kerülő komló megjelölése

A noviszádi kereskedelmi kamara a földmivelésügyi miniszter rendelettervezetével szemben a kereskedelmi miniszter védelmét kéri

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara beadványt intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben felhivta a kerdeskedelmi miniszter figyelmét arra, hogy a földmivelésügyi miniszter az ipari tulajdon védelmére rendelt bizottság hozzájárulásával rendeletet szándékozik kibocsájtani, amely szerint az ipari tulajdon védelméről szóló törvény 55-ik szakasza alapján a kivitelre kerülő komló kötelező jelzését kivánja hivatalosan kirendelni.

A kamara hivatkozik a napi sajtóban megjelent nyilatkozatokra és az érdekelt körök kifejezésre juttatott aggodalmára amely szerint a szóbanforgó rendelet rövidesen megjelenik és hamarosan életbe fog lépni és hogy a rendelettervezetet az érdekelt komlószervezeteknek véleményezés céljából már megküldték. A kamara, mint a kereskedelem, gyáripar és ipar hivatott és törvényes képviselője, amint erről a rendelettervezetről értesült, felkérte a földmivelésügyi minisztert, hogy a tervezetek kibocsájtása előtt hozzászólás és tanulmányozás céljából küldje meg annál is inkább, mert a kamara megalakulása óta, de különösen az utóbbi három évben behatóan és minden részletre kiterjedően foglalkozott a komlótermelés és komlókereskedelem minden felmerült kérdésével. 1923-ban az ország egész komlótermelésének 52 százaléka, 1924-ben 64 százaléka és 1925-ben 32.7 százaléka termett a noviszadi kamara területén. Továbbá ép a noviszadi kamara volt az, mely már az 1925 szeptember 19. és 20-án Beogradban az összes kamarák és gazdasági szervezetek részvételével megtartott kongresszuson, valamennyi gazdasági szervezetet megelőzőleg, a komlótermelésről és komlókereskedelemről készitett jelentésében az intézkedéseknek egész sorát javasolta, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy a jugoszláv komlót a világpiacon a külföldi legjobb minőségü komlóval egyenértékűvé tegyék. A földmivelésügyi minisztérium ennek ellenére a komló jelzésére vonatkozó rendelettervezetét mindmáig nem küldötte meg a kamarának véleményezés és hozzászólás céljából.

A földmivelésügyi miniszter rendelettervezete a törvény 55. szakasza és az iparitulajdon védelméről szóló novella alapján kerül kibocsájtásra. A szakasz alapján a kereskedelmi miniszter jogositva van elrendelni, hogy egyes kereskedelmi cikkeket, mielőtt forgalomba kerülnek, regisztrált jelzéssel lássák el. Egyes szövetségeknek joguk van kollektivjelzéseket bejelenteni és ezeket a szövetség valamennyi tagja szabadon használhatja ipari tulajdona védelmére. Eszerint az exportra kerülő komló kötelező jelzésének elrendelésére egyedül a kereskedelmi miniszter jogositott és a jelzések egyöntetü használatára a meglevő komlószövetségek (termelő és kereskedelmi szövetségek), továbbá az ezután létesitendő szövetségek jogositottak.

A kamara felterjesztésében még megjegyzi, hogy anélkül, hogy belemenne annak a kérdésnek megvitatásába, vajjon ilyen nagyfontosságu kérdés a földmivelésügyi miniszter rendelete alapján de a szakértők, az érdekeltek és a nemzetgyülés nyilvános ellenőrzése nélkül jogilag kibocsájtható-e és a gazdasági élet szempontjából kivánatos-e és vajjon a kereskedelmi minisztérium él-e a törvény 55. szakaszában biztositott ezen jogával, *a kamara arra kéri a kereskedelmi minisztert, hogy törvényadta jogával mindaddig ne éljen, mig valamennyi érdekelt gazdasági szervezetet, de különösen a noviszadi kamarát ezirán meg nem kérdezték és azok véleményüket nem nyilvánithatták.* Elhamarkodott intézkedésnek a komlótermelésre és komlókereskedelemre könnyen végzetessé válhatnak.

Szakkörökben nagy érdeklődéssel várják a kereskedelmi miniszternek ezügyben történő állásfoglalását.

Januári illetékterminusok

Január havában a következő illetékek fizetendők az illetéktörvény 12-ik szakasza értelmében:

A község, mint erkölcsi testület, továbbá: egyházak, papok, kántorok, jegyzők és társaságok, amelyek ingatlan vagyonnal rendelkeznek, illetve azt haszonélvezik, kötelesek január 31-ig a reájuk kivetett *dopunska taksának* (illeték egyenértékének) első negyedévi részletét az illetékes finansijska upravánál befizetni.

A részvénytársaságok kötelesek az illetéktörvény 37. tétele alapján január hó 15-ig két példányu kimutatás mellett *a folyószámla illetéket* bélyegekben leróni és pedig:

1927. julius 1-től december 31-ig keletkezett és magánfelek részére nyitott minden egyes folyószámla után 20 dinárt, mig részvénytársaságok részére nyitott folyószámlák után 10 dinárt. Részvénytársaságok s pénzintézetek kötelesek továbbá a tisztviselők azon fizetése s lakbére, valamint természetbeni járandóságuk értéke után a fél százalék nyugta-bélyeg illeték A 1927. X.—XII. hóra, esetleg egész 1927. évre két példányu kimutatás mellett készpénzben kifizetni, ha azt netalán már bélyegekben a felvételi fizetési ivre rá nem ragasztották volna.

Vendéglősök tartoznak az illetéktörvény 34. tétele alapján legkésőbb január hó 5-ig az 1928. január hóra esedékes *pausál-számla bélyegilletéket* befizetni, mig a többi hónapokra járó illetéket mindig az illető hónap első napján, ugyszintén a pausál-vigalmiadó is az illetéktörvény 99. a) tétele alapján, mig az 1928. első félévre *esedékes italmérési illeték* január 31-ig fizetendő.

Autó- és hintótulajdonosok kötelesek az autójukat, illetve hintójukat legkésőbb január hó 15-ig bejelenteni és az ezek után járó taksát bélyegjegyekben leróni.

Billiárdtulajdonosok a törvény 98. tétele szerint tartoznak billiárdjukat január hó 15-ig bejelenteni és a taksát 200 dinárt leróni.

Ha valaki az autóját, hintóját vagy billiárdját eladja, ugy ezen körülményt legkésőbb öt nap alatt tartozik bejelenteni, kivéve, ha csak kipróbálásra engedte át bizonyos időre. Épugy köteles a vevő az autó, hintó vagy billiárdvételt 15 nap alatt a községi elöljáróságnál, valamint a pénzügyi hatóságnál bejelenteni, mert ennek elmulasztása háromszoros birságot von maga után.

Akik autójukat, hintójukat vagy billiárdjukat 1927-ben eladták vagy az hasznavehetetlen, jelentsék be rögtön, mert ha ezt XII. 31-ig nem tennék meg, 1928-ra is fogják az illetéket fizetni.

Autó után évi	3000 din.
Kétfogatu hintó után évi	500 din.
Egyfogatu hintó után évi	200 din.

illeték fizetendő évente.

Fürészteleptulajdonosok kötelesek a bejelentéseiket január hó 15-ig teljesiteni és pedig: a bácskaiak az apatini, mig a többiek a pancsevói erdőhivatalnál. A fizetendő taksák:

Fürész és körfürész után à 20 dinár, félgáteres berendezés után 150 dinár, 50 cm. kiterjedésü teljes gáteres után 300 dinár, az 50 cm.-ren felüli után pedig 600 dinár. A bejelentés elmulasztása háromszoros birsággal jár.

Bioskop (mozi) tulajdonosok kötelesek a fényszórójuk utáni havi 10 dináros taksát minden hónapban előre befizetni.

Hajó-, dereglye-, motorcsónaktulajdonosok kötelesek az illetéktörvény 303. tétele alapján bejelentésüket megtenni a Direkcija za Rečno Brodastvo-nál és a megfelelő taksákat lefizetni.

Az állandó hirdetmények, reklámok utáni illeték szintén január 15-ig fizetendő, de ha az állandó reklám 1927. év folyamán megszünt, öt dináros beadvánnyal bejelentendő.

A becskereki kamara a kirakodási idő felemeléséért. Becskerekről jelentik: A becskereki kereskedelmi és iparkamara táviratilag fordult a vasuti vezérigazgatósághoz, amelyben kérte, hogy a kirakodási időt hat óráról emeljék fel huszonnégy órára. A kamara kérését azzal indokolta meg, hogy a mai nedves időben a vasuti állomások felé vezető utak oly rosszak, hogy hat óra alatt egy vagon kirakását befejezni teljesen lehetetlen. Miután pedig a kiviteli szezón befejeztével most már vagonhiány nincs, a kirakodási idő meghosszabbitása semmiféle nehézséggel nem járhat.

INGYEN MINTACSOMAG

DOSTAL pipere gyöngyporából. Egyszeri használat elég. Bőratka, pattanás, arctisztátalanság eltünik. Küldjön 2 dinárt bélyegben portóra. KEMIKALIJA NOVISAD 144. Gyógyszertárakban drogériákban 20 dekás eredeti karton 25 dinár. 1425

A TULSÓ PARTON

Claude Anet regénye 4

Elmulott a tél, majd a tavasz is, nem is számoltam a napokat, amelyek elválasztottak még Henriettetől, annyira vele éltem: a lámpa fényénél könyveeim társaságában a kályha mellett, ha járkáltam kint a keményre fagyott mezőkön és most tavasszal a rügyező fák alatt. A nyár visszahozza őt nekem.

Junius elején anyám megbetegedett, sokáig őrizte a szobát, még akkor is, amikor a közeli város egyetemére mentem a felvételi vizsgákra. Amikor visszajöttem, már kijárhatott és az orvosok fürdőhelyre küldték. Olyan gyenge volt, hogy nem igen engedhettem el egyedül. Anyám azt gondolta, hogy örülni fogok annak az utazásnak és boldog leszek, amért elhagyhatom — csaknem első alkalommal — a falut.

Én csak Henriettere gondoltam, arra, hogy mosolygó pillantása nem találkozik az én tekintetemmel, ha megérkezik a mi vidékünkre! Kétségbeesett levelet küldtem neki, ebben a levélben mondtam el legtöbbet abból, amit eddig el kellett hallgatnom, ez volt a legvilágosabban szóló levelem valamennyi között. Bejelentettem, hogy augusztusban visszatérünk, és kérve-kértem, hogy ne haragudjék reám...

II.

A fürdőhelyen az uj arcok, uj szokások és uj környezet elszórakoztattak, ezt azonban nem akartam bevallani magamnak. Amikor édes anyámmal beszéltem, szüntelenül sopánkodtam az otthoni kényelem és pompás nyugalom hiánya miatt, panaszkodtam, hogy milyen magányos idegenek vagyunk ennek a nagy szállodának a nyüzsgő zürzavara között.

De bevallom őszintén: különös kedvemet leltem a sok ismeretlen emberrel való érintkezésben, a gyorsan váltott szempillantásokban, amik pillanatok alatt feledésbe vesznek, a futkosásban a szálló lépcsőjén, ahol az emberek udvariasan lökik meg egymást a könyökükkel, a közös együttlétben, ami összevegyitette örömeinket és elfoglaltságainkat, az étkezésnél és az esti táncnál. Kijelentettem, hogy ugy akarok élni, mint egy vadember. Alig töltöttünk itt negyvennyolc órát, már tenniszeztem, minden társaságban »benne« voltam és minden éjszaka táncoltam. Mindezt olyan lázasan csináltam, mintha elkábulni és felejteni akartam volna. Mit?

Már első este észrevettem egy fiatal hölgyet, aki a szomszéd asztalnál étkezett. Sötét szeme ragyogását mintha el akarta volna rejteni, mert szempilláit félig lecsukva tartotta. Harminc évesnek látszott, én legalább ennyire becsültem. Édes anyám nagylelkübb volt, ő negyven évet ajándékozott neki. Hosszukás sápadt arcában az ajka pirosabb volt, mint nálunk szokott lenni az asszonyoké s ez magára vonta tekintetemet.

A nevét akartam megtudni. Francheret grófnő volt. Ismertem ezt a nevet a párisi lapok társasági rovatából. Itt a fürdőhelyen a grófné nem tartozott a vendégekből alakult társaságok egyikéhez sem. Finom modora, zárkózottsága, társadalmi osztályának presztizse elég volt arra, hogy fölkeltse egy ilyen fiatal vidéki fiu érdeklődését, mint én voltam.

Figyelni kezdtem a grófnét, talán kissé tul leplezetlenül. Éreztetni akarta velem, hogy illetlen vagyok? Két-háromszor vizsgáló tekintettel nézett meg. Öt óra felé leült a tenniszpálya mellett, ahol játszottunk. Mindig sok nézője volt a játékunknak. Madame Francheret a nézők nagyobb csoportjától félrevonulva ült. Mégis ritkán fordult elő, ha ránéztem, hogy pillantásunk ne találkozott volna.

Igy telt el néhány nap. Szerettem volna megközeliteni, beszélni vele, de nem tudtam hogyan fogjak hozzá. Szerencsémre ő maga jött segitségemre. Egy szép délután, amikor fürödni mentem, elhaladtam Francheret grófné mellett. Félig felém fordulva megszólitott, a legegyszerübben, mintha régi ismerősök volnánk.

— Melege van, ugy-e? — kérdezte tőlem.

Együtt mentünk tovább és beszélgettünk.

Megzavarhatott volna a váratlan helyzet ujdonsága. De szerencsére nem gondoltam magamra.

Hangjának komoly csengése nagyon tetszett nekem.

A következő napokon ismét találkoztunk. Ugy tünt fel nekem, hogy unatkozás nélkül hallgatja azt, amit magunkról, falusi életünkről és bizonytalan, pompás terveimről beszéltem neki. Keveset beszélt, de ha mondott valamit és gondolkoztam rajta: mélyebb értelmet fedeztem fel abban, amit mondott, mint első hallásra. Nem beszélt sem irodalomról, sem müvészetről, de ugylátszott, hogy az embereket és dolgokat a szokottnál jobban ismeri. És végül a tekintete, a mellyel gazdaságosan bánt, valami sulyt adott szavának.

— Milyen fiatal maga, mondta gyakran.

Soha sem találkoztunk másutt mint a kertekben és este a szalonban, ahol édes anyám mellett helyezkedett el.

Egy délután először mentem el hozzá. Muló gyengélkedése miatt a szobájában maradt és könyveket kért tőlem. Piciny szalonból és hálószobából álló lakosztálya az évszázados fáiról híres parkba nyilott. Amikor beléptem, a heverőn pihent, fehér csipkeköntös volt rajta. A szilfák bevetették árnyékukat a félig lehuzott ablakfüggöny alatt és bentről, a terrasszról a szálloda vendégeinek zavaros zsongása hallatszott fel.

— Ide üljön, szólt egy közeli karosszékre mutatva.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Szanka Jánosné sz. Tóth Ludasi Róza és leánya Ilonka, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a felejthetetlen jó férj, illetve apa:

Szanka János

életének 45-ik évében, hosszu szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, folyó hó 27-én reggel 9 órakor az Urban elhunyt.

A megboldogult hült testemét folyó hó 29.-én d. u. 3 órakor a Lisinski ieva ul. 32. sz. gyászházban beszenteltettük és az ugynevezett hajai-uti temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztük.

Subotica, 1927 évi dec. hó 28.-án.

Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak az ismerőseinek és barátoknak, különösen a villamostelep igazgatóságának és az elhunyt kartársainak, akik felejthetetlen jó férjem, illetve édesapánk halála alkalmából részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton is köszönetet mondunk.

Özv. Bojicsky Félixné és gyermekei

Meghivó

Az „Iparos és Kiskereskedők Klubja" folyó hó 31.-én esti 8 órai kezdettel

Szilveszter-estélyt

rendez a saját klubhelyiségében. Tánc reggelig. Belépődij nincs. Ez alkalommal a tisztelt tagtársakat meghivja az

Elnökség

Kiadó téglagyár

Bácskában, Stara Kanizsán a vasutállomás mellett. Tisza folyó közelében bérbeadatik egy modern, nagy és jó állapotban lévő tégla- és cserépgyár. Évi kapacitása 2.000.000, amit kis befektetéssel 4.000.000-ra is fel lehet emelni. Ugyanezen téglagyár később meg is vehető. Részletesebb információk alulirottnál szerezhetők be. Komoly reflektánsok irásbeli ajánlatukat 1928. évi január 10-ig alulirottnak nyujtsák be.

Senta, 1927. december 26.

Dr. Knézsevics Milos
szentai ügyvéd, a starakanizsai Bata Károly tégla- és cserépgyár b. t. cég csődtömeggondnoka.

12904

Meghivó

A »SREĆA« JÓTÉKONY KIHÁZASITÓ EGYESÜLET 1928 január hó 12-ikén d. u. 3 órakor tartja meg

évi rendes közgyülését

a Spitzer Ignác-féle vendéglő nagytermében (Pašićeva-ulica 11.), melyre az egyesület tagjait ezuton hivja meg az

Szubotica, 1927 december 29. **IGAZGATÓSÁG.**

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése az egyesület 1927. évi működéséről.
2. Zárszámadások.
3. A számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása az 1926. XI. 1-től 1927. I. 1-ig terjedő időre.
4. Három számvizsgáló bizottsági tag megválasztása.
5. Inditványok, panaszok és kérelmek.

Megjegyzés. Az alapszabály 23. paragrafusának 2. pontja értelmében inditványok, kérelmek, panaszok csak abban az esetben fognak tárgyaltatni a közgyülésen, ha azok nyolc nappal a közgyülés előtt irásban beadatnak az igazgatóságnak.

A közgyülésen résztvevő tagok csak abban az esetben vehetnek részt a közgyülésen, ha az alapszabály 25. paragrafusának 1. pontja szerint tagsági könyvecskéiket a közgyülés előtt 3 nappal átadják az egyesület hivatalos helyiségében (Vilsonova ul. 11.)

A 25. paragrafus 4. pontja értelmében csak azok a tagok jogosultak a közgyülésen résztvenni, akik az egyesülettel szemben fizetési kötelezettségeiknek eleget tettek és akik nincsenek több mint 2 hónappal hátralékban tagsági pótdijaikkal.

Az egyesület tagjai a zárszámadásokat a hivatali helyiségben a hivatalos órák alatt az alapszabályok 25. paragrafusának 2. pontja értelmében a közgyülés előtt 8 nappal megtekinthetik.

Gradska kafana

nagy Szilveszter-estélyt rendez

labda-csatával, konfettivel és szerpentinnel, melyen 6 darab malac és több kisebb nyeremény-tárgy kerül kisorsolásra.

Az estélyen a belföldi pezsgő üvegje 130 dinár

12753

Irodának alkalmas üzlethelyiség kiadó

I. Vojnović-va ulica 5. a Kralj Aleksandra ulica mellett

5961

Mérlegképes könyvelő

ki több éven át jugoszláviai iparvállalatnál mint könyvelő működött magyar, német és szerb nyelvtudással, azonnali belépésre Novisadon **állást keres.** Megkereséseket „Főkönyvelő" jelige alatt Schmolka hirdetőirodába NOVISAD, Jevrejska 7. 12370

D. M. C.

legnagyobb raktár
AVRAM KAJON
Sarajevo, Prestonaslj. Polza 26.
12686

TŐKE

Épület-, butor- és portál-
asztalos
Palmotićeva ul. 20.
Tanone felvétetik.

Nincs többé régi kerékpár, sem régi irógép

Az eredeti mintának teljesen megfelelő

uj zománcot

tesz rá szavatosság mellett

J. Andriška mechanikus,
Subotica, Jelašićeva ul. 9.

2 évi hitel!

Minden rendszerü

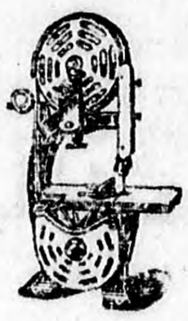

Famegmunkálógép (szijmeghajtásra és szij nélkül is)

Keretfürészek

WELKER-WERKE
J. WACHSTEIN,
WIEN X./1., Laxenburger Strasse 12.

1845

Díjtalan képviselőlátogatás

Eladó

egész SHS. területen jól bevezetett, közszükségleti cikk gyártásával foglalkozó, rentabilis

középbácskai iparvállalat

esetleg üzembővités és a rentabilitás fokozása végett 1½—2,000.000 dinár tőkével azonnali belépésre

társ

keresteik. A gyár üzemben bármikor megtekinthető. Érdeklődéseket „Bőr" jeligére Radió Reklam Juqoslavija hitelludósitó iroda Subotica, postafiók 48. továbbit.

12824

Metropol Garage

legmodernebb autogarage és javitóműhely

autogaragirozás mosással havi 200 dinár

Subotica, Oslobodjenja ul. (Sentai ut) 23.

12310

Janin,

a lelkes könyvbarát irja:

„A könyvek vezetőink, legjobb barátaink és igen sokszor vigasztalóink, ha a sors keze reánk nehezül, vagy az élet zaját megunva, a magány négy fala közé menekülünk."

Szaporitsuk tehát barátainkat és vigasztalóinkat, adjunk minél nagyobb számban helyet nekik otthonunkban.

Válasszon az alább felsorolt irodalmi értékü könyvekből és siessen megrendelést tenni a

MINERVA R.T.

könyvosztályánál

Aragon: A hét pupos tornya	30.—
Baffico: A legyőzött férfi	24.—
Biró Lajos: Házasság	32.—
Conan Doyle: Köd országa	36.—
Gróh Imre: Hét év Szibériában..	80.—
Goethe: Faust I—II.	80.—
Kellermann: Schellenberg testvérek	40.—
Kessel: A véres puszta	36.—
Lewis: Babbit	48.—
Lewis: Babbit	48.—
— Mantrap	32.—
Lombart: Éjjeli vallomás	28.—
Mathers: A révész	30.—
Mauriac: A szerelem sivatagja ..	30.—
Phillips Gordon: Robbanópor	40.—
Schnitzler: Álmok éjszakája	24.—
Wasserman: Laudin és családja	40.—
Wells: Anna Veronika.....	48.—
— Kipps	56.—
— William Clissold I—II.	120.—
— Láthatatlan ember	40.—
— Egyelőre	60.—
Berendné: Lüktető talaj I—II.	140.—
Kipling: Naulahka	40.—
Kassák Lajos: Egy ember élete I—III.	135.—
Szimonides Lajos: A világ vallásai	500.—
Lambrecht Kálmán: Az ősember	400.—
— Az ősember elődei	320.—
Tamás István: Fekete majális ..	30.—
— 5 világrész a Szajna partján ..	40.—
Szenteleki-Debreceni: Bazsalikom	40.—
Dr. Kecskeméti Lipót: A zsidók egyetemes története	350.—
Dr. Szattler Jenő: Hippokrates sebészete	40.—
Szatmáry: A detektiv munkája ..	60.—
Gyakorlati gazdalexikon	480.—
Madside Musafa hercegnő: Vágyak és szenvedések kelet fátyola alatt	50.—

Nagyobb vásárlásnál részletfizetési kedvezményt adunk.

Vidéki megrendeléseknél a szállitás utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése mellett történik, portóköltség 5 dinár.

Ne mulassza el szerencséjét! Vegyen vagy rendeljen még ma osztálysorsjegyet!

Az I. osztály 15. sorsjátékának huzása január 11.-én

Az uj játékterv szerint **minden sorsjegy nyer!**

Szerencseszámok csak nálunk kaphatók!

Kettős egész sorsjegy **200** din. Fél sorsjegy ára . . . **50** din.
Egész sorsjegy ára . **100** din. Negyed sorsjegy ára . **25** din.

Az uj játékterv szerint **sok óriási nyeremény!**

Szétküldés vidékre is! Még ma rendeljen sorsjegyet!

Lepedát és Jovanović osztálysorsjegy főelárusító Subotica. Telefon 214

Budapestre utazik?

20 **százalék engedményt kap** mint ez n lap előfizetője o cső s obáráinkból, **10 százalék engedményt kap** o cső étlermi áraink ól. (Ki ünő házi konyha)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhet egy perc a alt a pályaudvarral.

!! Otthon érzi magát !!

jól fűtött szobáinkban

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg

saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA

Budapest, VIII., Baross-tér 10

a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben

Egymillió dinár értékű raktárral, 24 kirakattal, beogradi uj áruház, o cső házbérrel, fióküzlettel

társat keres 150–300.000 dinár készpénzzel

Társnak az üzletet személyesen és önállóan kellene vezetni, minthogy uj üzletágak beszervezése minden időmet leköti. Részletes ajánlatok **CITY BAZAR BEOGRAD, Terazije 7. sz.** cimre küldendők 12930

A legszebb és legujabb divatu bőrridikülök és bőrárukülönlegességek

a legelőnyösebb árban kaphatók

Schlager Henrik bőröndösnél

Subotica, Aleksandrova ul. 1

Utazó

urak és **hölgyek** keresetnek, akik állami értékpapírok eladásával foglalkoznak, vagy foglalkozni akarnak, saját érdekük, hogy személyesen keressék fel cégünket. Magas fizetési kedvezmények az utazók részére, amelyet egyetlen egy hazai intézmény sem képes adni, biztos egzisztenciát és magas kereseti lehetőséget nyujt. **Reprezentáció Gradjevinska Banka, Geza Simon Novi-Vrbas, Kralja Petra 346**

12799

Szénát és szalmát

préselve bálákban, elsőrendű minőségben a legolcsóbban szállit

Ehrenreich Dezső Sombor

12740

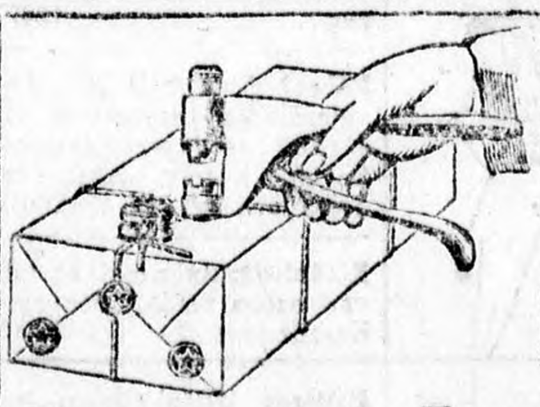

Malmok, gyárosok, kereskedők figyelmébe!

Zsákok, bálák, postacsomagok részére acélszalag plombák bármily kivánt dombornyomásu felirattal

Weitzenfeld és Társa cégnél

Subotica

Szilveszterkor a Spitzer-vendéglőben

jól összeválogatott **Jazzband mellett kellemesen eltáncolhatt!**

Táncteremről, kitünő ételekről és italokról gondoskodunk 12949

Tisztitott dió!

5 kg.-os csomagokban franko csak Din. 110·— szállitok, továbbá narancs, citrom, gesztenye, dió, alma, minden fajta, a legszolidabb áron csak

M. Tučić-nál

Petrogradska ul. 2

12933

Az ünnepekre 1 liter kitünő

BOR

7 DINAR

Azonkivül **karlócai tirmös** és **édes boro s.** Saját főzésű törkölypálinka, tea rum, teasütemények és **karácsonyfadiszek** nagy választékban és legolcsóbban szerezhetők be

Nojcsek Géza

fűszerkereskedésében

VESZEK:

ócskavasat
ócskafémet
szövethulladékot
csontot és
régigépeket

Zoltán Engelsmann

Oslobodjenja (Zentai) ut 138.

Telef. 516 - Autobusz közlekedés

12591

Valódi szercsika fajalma

rendkivül olcsón kapható

Schäffer Róza

füszer- és delikatesszüzletére kedőnél, Subotica, főposztával szemben.

Telefon 57 . 594

Vizesuborka

kg.-ként 5 dinártól feljebb

Savanyitott paprika

kg.-ként 6 dinártól feljebb kapható a

KEMÉNY-féle

ecet- és konzervgyárban

Telefon 643 896

Dió
Szilva
Szilvaiz
Mák

Sugár Mihálynál, Subotica

Telefon 47. 10481

DANTE-KIADAS

Két hatalmas kötet közel 50 mümelléklettel és képpel. A két kötet ára diszkötésben **500 dinár** — havi részlet **60 dinár**

Megrendelhető a **„Minerva" nyomda könyvosztályánál Subotican**

Ingyen küldjük „A VILÁG VALLÁSAI" pazar képes prospektusát. Vágja ki és küldje be az alanti szelvényt

„Minerva" nyomda könyvosztálya, Subotica postafiók 43

Kérem **ingyen A VILÁG VALLÁSAI képes prospektusát**

Hivatali cím és lakás foglalkozás olvasható aláirás

---

240 dináros havi részletre

már kaphat elsőrendű keményfa hálószobát, hajlitott széket, konyhaberendezést, iróasztalt és minden más butort

BOTHE I EHRMANN D. D. ZAGREB LERAKATA

GUSTAV FISTER ml. SUBOTICA

VII. Fra Ješe trg 6 **Barátok temploma mellett**

11871

Kereskedő, gyáros

ha azt akarja, hogy a jövő évben üzleti forgalma nagyobb legyen

szánjon rá időt

s az ünnepek alatt olvassa át a most megjelent

Reklám

cimü könyvet. Ara diszkötésben 360 dinár. Hatvan dinár havi rés letfizetésre küldi

MINERVA-NYOMDA könyvosztálya, SZUBOTICA

TRETORN

hó- és sárcipők

világhirüek

Vezérképviselet: **ROTH ARMIN** cipőkereskedés

Subotica

KORZO MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
HARRY PIEL
Rejtelmes éjszaka
Kisértetjárások filmje
Ezenkivül ujdonság
BEATRIX CENCI
Híres méregkeverőnő regénye VIII. Clement pápa és kardinálisai. Az angyalvár borzalma. Róma viz alatt

LIFKA-MOZI

Szombatig
Gloria Swanson
ezidei első világfilmje
SZONYA
Modern és orientális filmattrakció 8 felvonásban

Szilveszter estéjén mindkét moziban szerencsemalacok sorsolása!
Előadások kezdete naponta mindkét moziban 4, 6 és fél 9 órakor

LEVELEZÉS

Leveleznék komoly uriemberrel. Leveleket »Csunyák előnyben« jeligére a kiadóba kérek. 20020

Cseregi Dani urat felkérem, hogy okvetlenül jöjjön Padéra. 12907

HÁZASSÁG

Házasságot a legjobb családoknál diszkréten elintézek. Megbizást elfogad. Doktorné Pašićeva ul. 3. I. 20019

Nemzetközi házasságközvetitő iroda minden megbizásnak pontosan eleget tesz. »Ámor« házasságközvetitő iroda Temesvár, Románia, Kossuth Lajos ucca 21. 11993

FOGLALKOZÁS

Utazókat keresünk magas jutalékra Szlavónia és a Vajdaság részére. Füszereseket látogatók előnyben Orient kávéipar Mali Idjoš 12952

Nevelőnő, gyermekszerető német-szerb nyelv, esetleg zongoratudással három iskolás gyermek mellé kerestetik. Ajánlatokat noviszadi kiadóhivatal továbbit. 12935

Pikkolónak jó házból való fiut felveszek. Boldog Antal kávés Stara Moravica. 20016

Mindenes szakácsnő, aki jól főz felvétetik. Cim a kiadóban. 12944

Gabonahivatalnok több évi gyakorlattal azonnali belépésre állást keres. Leveleket »Megélhetés« jeligére a kiadóba kér. 12925

Megbizható almolnár nagyobb malomba, vagy főmolnárnak kisebb malomba azonnali belépésre állást keres. Beszél három nyelven. Szives megkereséseket kér: Gyetvai könyvkereskedésbe, Bajmok. 12929

Elsőrendü fodrásznő, aki manikürözis, állást keres Ajánlatokat »Jó munkaerő« jeligére a kiadóba kér. 20002

Két ügyes rövidáru szakmában teljesen jártas kiszolgálóleány jó fizetéssel azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezni kizárólag csakis szakmabelieknek lehet. Cim a kiadóban. — Ugyanott a szakmában jártas kirakatrendező felvétetik. 12861

Közjegyzői vagy ügyvédi irodába ügyes telekkönyvista azonnali belépésre ajánlkozik. Cim a kiadóban. 20010

Intelligente Erzieherin sucht Stelle zu Kindern. — Adresse in Administration. 20009

Gabonaszakmában jártas izr. munkaerő állást keres. Cim a kiadóban. 20007

Jövedelmező, most alapitandó üzlethez tőkeerős társat keresek. Cim a kiadóban. 20006

Keresek Srbobranban modernül berendezett, jól bevezetett vendéglőmbe licsno právás üzletvezetőt január 1-re. Vendéglő esetleg bérbe is kiadó. Bálizs Sándor, Srbobran. 20012

Szorgalmas fiatal kocsis és kifutó felvétetik. Drag Lj. Jovanović, Cara Dušana ul. 8. 20013

VÉTEL-ELADÁS

Minden háztartásban szükséges cikk (szabadalom) eladásával foglalkozók irjanak Braća Leipnik Subotica cimre. 12931

Lakóház a város központjában 100.000 dinárért eladó. Felvilágositást nyujt dr. Wilheim Jenő ügyvéd irodája, Subotica. 12933

akkor lyukad ki az edénye, vödre vagy üstje amikor legjobban kell. — Vegyen 1 dinárért edényfoltot egyedül megjavithatja. Kapható Megyanski vasüzlet Subotica. 11851

Sarokház, 624 □° állomás mellett, vállalathoz, gazdálkodáshoz eladó. Zemko Antal, Bačka Topola. 20015

80 hekto kelebiai rizling és kövidinka bor eladó. Prokes, Vilsonova 43. 12921

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és számmal kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk Kérdésekküldésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Apraja-nagyja
örömet talál ebben az ajándékban:
ZEISS-IKON FÉNYKÉPEZŐGÉP 6/9
TELJES FOTO-FELSZERELÉSSEL
2 tekercs film, 20 lap cell, papir 1 üveg előhivó, 1 d boz fixier 1 dobos aranyfürdő, 1 másoló keret, 2 tál, 1 filmhenger, 2 filmfogó, az egész diszes dobozban csak
400 Din. TENNER OPTIKUSNÁL SUBOTICA Korzó 11.

»DAMA«
FEHERNEMÜ-SZALÓN
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21
Ajánl ujévre valódi lyoni selyemből készült hálóingeket, combinéket, ingbugyikat, **ujévi ajándéknak** alkalmas pijamákat, linon zsebkendőket, terítőket

Vajjon
hová menjünk mulatni Szilveszterkor?
— Ha jól akarunk mulatni, akkor menjünk a **Hirt Pali bácsi vendéglőbe** (Jelašićeva ul., a városi gyógyszertárral szemben), ahol **disznótoros vacsorával** egybekötött nagy
Szilveszter-est
lesz. **Ejfélkor malac-szöktetés.** Ezenkivül jó kiszolgálás és elsőrendü, tisztán kezelt kelebiai bora van Pali bácsinak

VÁROSI MOZI
Egész héten
A kémnő
Monumentális lebilincselő katonadráma a nagy háborúból, két részben
A főszerepekben:
Genise Miscario
és
Maria Dalbaičin
I. rész csütörtökig, II. rész vasárnapig

Bélyeggyüjtemény, értékes, kedvező áron eladó. Cim a kiadóban. 20018

Szánkó három üléssel eladó. Erdei Bálint, Subotica 12947

Hat és fél lánc martonosi prima szántóföld, Suplyákcsárda mellett, eladó. — Csiszár, Szubotica, VI., Vukovićeva 28. 12927

Eladó modern hálószobaberendezés, vaságy éjjeliszekrénnyel. Megtekinthető délelőtt 9—11-ig Šenoe ul. 21. 20001

Eladó vendéglők házzal és ház nélkül, Osijeken és a vidéken. Bővebbet: Özv. Krámerné ügynökségi irodájában, Osijek I. Óvakodjék a nem hivatásos ügynököktől. 12867

Alkalmi vétel. Eladó részletfizetésre 200 holdnál nagyobb elsőrendü föld, amelyiken fiatal erdő van. Bővebbet: Kramerné ügynökségi irodájában, Osijek I. Óvakodjék a nem hivatásos ügynököktől. 12866

25 lánc föld szép szállással maliidjosi határban, sentai utnál, eladó. Érdeklődni a tulajdonosnál Szőke téglagyárban Mali Idjoš. 12530

Legszebb karácsonyi és ujévi ajándék pénztárcák és ridikülök olcsón kaphatók Andrásy és Fazekasnál, csirkepiac. 12460

Kitünő ujbort kaphat bárki kis tételben is Petar Vojnić-Zelić szőlőgazdaságában Šupljak állomásnál, Palics mellett. Ugyanott palackérett óbor is kapható. 12228

Uj tölikabát szőrmével, zongora olcsón eladó. Balog Lina, Subotica. 20011

KÜLÖNFÉLE

Üzlethelyiség berendezéssel azonnal kiadó. Štrossmayerova ul. 22. 20022

Korcsmahelyiség, berendezéssel együtt, istálló-beszállóval, sertésólakkal kiadó és azonnal átvehető. — Ugyanott (Gajeva ul. 10 gabonapic) pincehelyiség, raktárnak kiadó. Értekezni Golubova ulica 5. 12939

Butorozott szoba kiadó. Jelačićeva ul. 5. 12938

Vendéglőt keresek elszámolásra. Leveleket »Bánáti« jeligére a kiadóba kérek. 20018

Vitamin-pótkávét kérjen minden üzletben. Vitamin pótkávé megóvja egészségét 20021

Banktisztviselő keres uri családnál kényelmesen butorozott szobát. Cim a kiadóban. 20017

Főtéren 2 szoba, üresen azonnal kiadó. Irodának is alkalmas. Nagy Dezsőné Hitelbank, II. em. balra. 12951

Két szoba, konyha butorozva január 15-re kiadó. Cim a kiadóban. 12928

Üzlethelyiség, Rozenfeldféle bőrkereskedés kiadó. Bővebbet: Földes ruhaüzletben. 12913

Fodrászüzlet, esetleg más célra is azonnal kiadó. Milivoj Jevrić kereskedő, Zmaj Jovina ul. 27. 12755

Ha Pompadur szépségét akarja elérni, ugy csak a törvényileg védett egyedüli ártalmatlan kenőcsöt »Madame Pompadur«-t használja. Kapható a feltalálójánál Pappnénál (Paje Kujudžić ul. 3.) ki intézetében a legmodernebbül berendezve biztos eredménnyel arc- és bőrápolást végez. 12477

Süket? Nem hall jól? Levelezőlapra bemutatom világhirü csodakészülékemet. Engler Károly Szubotica, Tolstojeva ul. 15. 20014

Különbejáratu utcai és udvari szoba kiadó. Somogyi Karadžićeva 7. 20005

Belterben különbejáratu butorozott szoba kiadó. Buffet, huspiac. 20003

GUMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica. Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad

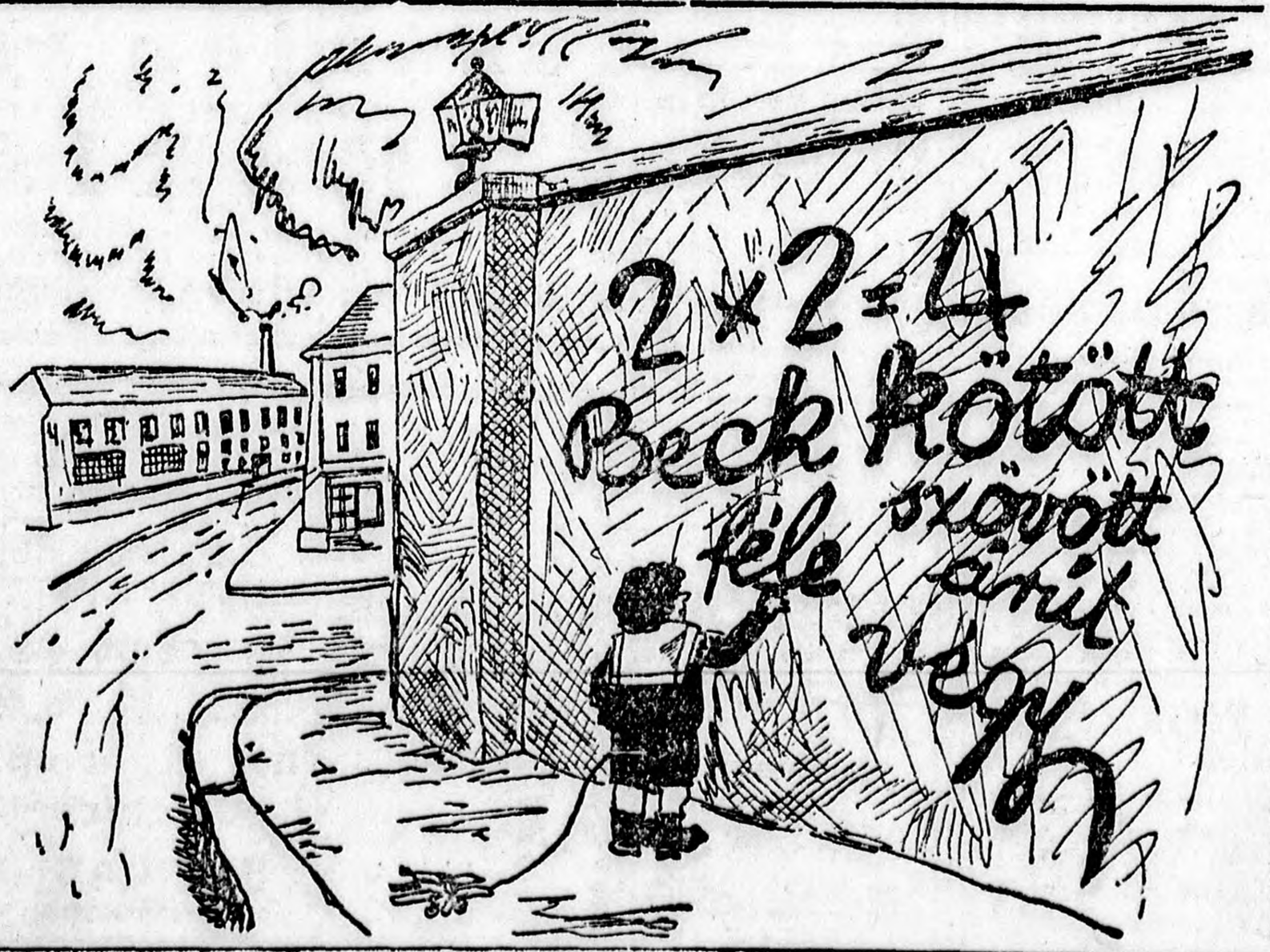

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Szubotica.